

En son dakika

Başvekilimizin Millet Meclisindeki nutku

“Türkiye Cümhuriyetinin istiklâline ve Türk vatanının bütünlüğüne zarar verecek her hangi bir harekete karşı Türk milletinin vereceği yegâne cevap silâha sarılmak ve sonuna kadar vatani müdafaa etmektir,,

“Türkiye samimiyetsizlik isnat edenlere ve bu arada hiç bir vakit maksatlarına hadim olmayacakları bildikleri Türk ricalini zedelemeye uğraşanlara verilecek bir tek cevap vardır: Nefretle baş çevirmek...,,

Meclis nutku alkışlarla karşıladı ve ittifakla hükûmete itimad beyan etti

Ankara 12. (Telefonla) — Meclis bugün saat on beşte toplandı. Başvekil B. Refik Saydam şiddetli alkışlar arasında kürsüye çıkarak şu beyanatta bulundu:

Sayın arkadaşlarım, Avrupa'nın içinde bulunduğu vaziyet ve buna karşı Türkiye cümhuriyetinin aldığı siyasi tedbirler hakkında vakit vakit yüksek huzurunuzda, bazen de radyo ile beyanat yaparak Türk milletini tenvir etmek Cumhuriyet hükûmetinin başlıca vazifelerinden biridir. Bugün de gene bu maksatla huzurunuzda geliyoruz. Beyanatın esasını yalnız harici meseleler teşkil edecektir. Çünkü Türkiye cümhuriyeti hudutları dahilinde size arz etmeye değer herhangi bir hâdise ve vaka yoktur. (Alkışlar)

Türk milleti vakur ve sakin gündelik işlerle uğraşmakta ve Milli Şefin etrafında tekvücut olarak sımsıkı durmakta ve Cumhuriyet hükûmetine karşı en yüksek itimadını her hareketle ve çalışmasıyla göstermektedir.

Sayın arkadaşlarım, Cumhuriyet hükûmeti sizlerin de yüksek tasvibine mazhar olan siyasi yolunda, hiç şaşmaksızın ihtiyatla yürümektedir. Türk vatanının selâmetini ve Türk milletinin refahını korumağa matuf olan tedbirlerimiz, emniyetle söyleyebilirim ki, müşkülatsız yürümekte ve Türk vatandaşları neşe ve iman ile dolu göğsünü kabartarak vazifeye kosmaktadır.

Sayın arkadaşlarım, Son günlerin hâdisatı arasında dikkat nazarını çektiğine şüphe etmediğim bir şanesinden bahsedeceğim. Bir ecebi ajansı, bir takım vesikalar neşretmekte ve aralarında Türkiye talâku olanlar da bulunmaktadır. Bu ayın üçüncü günündenberi bir takım ecebi gazetelerinde vesaik neşriyatı beraber bu vesikalara dayanan yazılar

yazılmakta ve propagandalar yapılmaktadır. Vesikaların doğru ve yanlış neşri Türk milletini ve hükûmetini hiç bir veçhile endişeye düşürecek mahiyette değildir. Hükûmetiniz çok temenni ediyor ki, bu vesikalar tahrife uğramadan neşredilsin. Çünkü dürüst ve açık siyasetimizden emin olduğumuz için neşredilecek herhangi bir vesika, bu dürüst siyasete yeni deliller ilâvesinden başka netice vermez. Fakat bu vesikalara istinad ederek Türkiye samimiyetsizlik isnat edenlere ve bu arad hiç bir zaman maksadlarına hadim olmayacaklarını bildikleri Türk ricalini zedelemeye uğraşanlara verilecek bir tek cevap vardır: Nefretle baş çevirmek. (Alkışlar)

Sayın arkadaşlarım, Türkiye isnadlarda bulunarak teşir yapmak isteyenlerin unuttukları birinci nokta, bugünkü Türkiye'nin ölmüş ve çürümüş Osmanlı imparatorluğu olmadığıdır. O devirlerde bu gibi tesirler, muharriklerine faide verirdi. Fakat bugün Türkiye, ondan çok uzak ve çok ileriye doğru yol almış bir mevcudiyettir.

Pek iyi bilirsiniz ki, bütün bir husumet cihanı, hattâ kendi imparatorluk başlarının da iştirakile Atatürke karşı koymak istediler, ve Türk milletine «yalnız onu bırakırsa kurtulacağı» söylediler. Fakat Türk milleti onu tuttu, onun tarafını tuttu ve ötekileri reddetti. Netice de malûm. Bütün varlığı hür ve müstakil Türk milleti bugün bu kürtisten her arzusunu söyleyebiliyorsa o mücadelenin eseridir. Binaenaleyh Türkiye cümhuriyeti ricalinin kalması, gitmesi, oturması, kalkması ancak Türkiye Büyük Millet meclisinin kararı ile olur. Ancak onun tasvibile tekemmül eder.

İkinci nokta da bugünkü Türk siyasi ricalinin vasfı hakkında yanlış malûmat sahibi olmaktır. Bugünkü

Türk siyasi ricali şu veya bu devlet politikasını takip eden ve onunla öğünen cinsten insanlar değildir. Türkiyeyi idare edenlerin veya idaresine çağırılanların yalnız bir vasfı ve bir programı vardır: Her işte evvelâ Türkün menfaati, Türkiye cümhuriyetinin selâmeti. Bunun yanında bu menfaat ve selâmete uygun gelen dostluklar.

İşte sayın arkadaşlarım, bütün bu propagandalarda eksik düşünülen bunlardır. Şimdi bugün Avrupa'nın içinde yuvarlandığı bu hal karşısında Türkiye'nin vaziyeti ne olacak diye düşünenlere cevap vereceğim.

Türkiye, dostluklarına sadık, kendi istiklâl ve hürriyetini müdafaaaya karar vermiş tek bir vücut halinde vukuata intizar etmektedir. Biz, hiç bir zaman ne tahrik, ne de komşularımıza tarruz düşünmüyoruz. Komşularımızın da aynı hissiyatta olduklarının bariz delillerini memnuniyetle görmekteyiz. Yegâne gayemiz vatanımızın mahfuziyeti ve milletimizin selâmeti ve zarrardan vekayesidir.

Türkiye cümhuriyeti hükûmeti Büyük meclisten aldığı direktif dairesinde çalışmakta, arzettiğimiz esaslar üzere son derece hassas bulunmakta ve günün icaplarına göre tedbirlerini almaktadır. Hükûmetimiz bu kanaattedir ki, şimdiye kadar aldığı tedbirlerle birçok vakaların tahaddüsüne tekaddüm etmiş ve memleketin varlığını müdafaadan ibaret olan bu yolda yürümekte katıyetle musır bulunmuştur.

Dünyanın bu kararsız vaziyetine rağmen memleketimiz yakın bir tehlikeye maruz görünmemekte ve bütün devletlerle ve alelhusus komşularıyla iyi münasebetleri idame hususundaki azminde berdevam bulunmaktadır. Türkiye cümhuriyetinin istiklâline ve

Türk vatanının bütünlüğüne zarar verecek herhangi bir harekete karşı Türk milletinin vereceği yegâne cevap silâha sarılmak ve sonuna kadar vatani müdafaa etmek olacaktır.

Bunu bu şekilde tebarüz ettirdikten sonra Yakın Şarkta sulhün bozulmasına ve harp felâketinin buralara kadar yayılmasına hiç bir zaman tarafdar olmadığımızı ve bugüne kadar da bu maksatla çalıştığımızı bir kere daha tekrar etmek isterim.

Sayın arkadaşlarım, Öyle zannediyorum ki, hükûmetimizin takip ettiği siyaset sizin kendisine verdiğiniz direktife mutabıktır. Onun böyle olup olmadığını reylerinizle izhar buyurmanızı rica ediyorum.

Londra 11 — Hariciye Nazırı Lord Halifax bugün Avam kamarasında Yakın Doğu hakkında beyanatta bulunmuştur. Lord Halifax, İngilterenin hiçbir zaman Mısır hükûmetinden İtalyaya harp ilân etmesini istemediğini ve bunun açık bir surette bilinmesini arzu ettiğini söylemiş ve demiştir ki: «Mısır milletinin, heyeti umumiyesi itibarile, menfaatlerinin bizimkilerle çözülmüş bir surette merbut bulunduğunu, İtalyanın güzel sözlerine haklı olarak şüpheli bir gözle bakmakta olduğunu ve İtalyanın Mısır ve Sudan topraklarını çignemesi ihtimalini fevkalâde nefret ve infiale derpis etmekte bulunduğunu söylemekle bahtıyım.»

Lord Halifax, bundan sonra Filistin'den bahsetmiş memleketin şimdi asayiş içinde bulunduğunu, askerî mahkemelerin bundan böyle idam cezası vermiyecekleri hakkındaki kararın umumî mem-

Hükûmetinize itimad gösterecek olursanız o, çok ağır olan işlerinde daha neşe ile çalışmak kuvvet ve kudretini bulacaktır.

Reye müracaat

Millet meclisi 375 mevcudun ittifakile hükûmetin siyasetini tasvip etmiştir. Başvekil kürsüye gelerek meclise teşekkür etmiş ve: «Yegâne vazifemiz aldığımız direktif dahilinde çalışmaktır. Bize gösterdiğiniz itimada layık olmak için çalışacağız.» demiştir.

Başvekil mecliste nutkunu söylediği sırada salonda bir ampulün kontak yapması bir iki dakikalık sekteye sebebiyet vermiştir.

Lord Halifax'ın nutku

Türk - İngiliz dostluğu harpte, sulhte aradaki işbirliğinin temeli kalacaktır

Londra 11 — Hariciye Nazırı Lord Halifax bugün Avam kamarasında Yakın Doğu hakkında beyanatta bulunmuştur. Lord Halifax, İngilterenin hiçbir zaman Mısır hükûmetinden İtalyaya harp ilân etmesini istemediğini ve bunun açık bir surette bilinmesini arzu ettiğini söylemiş ve demiştir ki:

«Mısır milletinin, heyeti umumiyesi itibarile, menfaatlerinin bizimkilerle çözülmüş bir surette merbut bulunduğunu, İtalyanın güzel sözlerine haklı olarak şüpheli bir gözle bakmakta olduğunu ve İtalyanın Mısır ve Sudan topraklarını çignemesi ihtimalini fevkalâde nefret ve infiale derpis etmekte bulunduğunu söylemekle bahtıyım.»

Lord Halifax, bundan sonra Filistin'den bahsetmiş memleketin şimdi asayiş içinde bulunduğunu, askerî mahkemelerin bundan böyle idam cezası vermiyecekleri hakkındaki kararın umumî mem-

Asılsız haberler

Tass ajansı ultimatoma şayiasını tekzip etti

Moshova 12 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor: Yabancı matbuat, son günler zarfında, Sovyetler birliğinin Türkiye'ye, arazi terki talebinde bulunan bir ultimatoma gönderdiğine dair kesif neşriyat yapmaktadır. Tass ajansı, bütün bu şayiaların uydurma olduğunu ve hakikate hiçbir suretle tekabül etmediğini beyana mezuundur.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Akdenizdeki muharebe hakkında yeni tafsilat

İtalyan dritnotlarından birine bir hava torpili de isabet etti

İtalyanlar İngiliz gemilerine bombalar isabet ettiğini bildiriyorlar. İngilizler "Bu husustaki haberler tamamen hayalidir,, diyorlar

Nevyork 11 — Alman haberlere göre, Akdenizde İngiliz filosu harp eden İtalyan gemileri yeni yapılmış 35 bin tonluk Vittorio Veneto ve Littorio dritnotları idi. İngiliz filosu Warspite ile bu sistem diğer bir dritnottan müteekkildi. Filoya, İngilterenin Akdeniz donanması kumandanı amiral Cunningham kumanda ediyordu. İtalyan gemileri sürat itibarıyla büyük bir faikiyete malik bulunuyorlardı. Bundan istifade ile çekilmişlerdir.

Londra 11 — Akdenizdeki muharebe hakkında alınan son haberler şudur: İtalyan filosu, harp başlar başlamaz, süratinden istifade ederek çekilmiştir. İtalyan dritnotlarından birine 38 lik birkaç gülle isabet ettiği gibi tayyarelerden birinin attığı torpil de isabet etmiştir. İngilizlerin zayıflığı yoktur. İtalyanların bu hususta verdikleri haberler tamamen hayalidir.

Nevyork 11 — Gazeteler Akdenizdeki deniz muharebesine büyük ehemmiyet veriyorlar. New-York Herald Tribune yazdığı bir makalede diyor ki: İtalyanlar (Mare Nostrum) bizim deniz dedikleri Akdenizde dolaşmıyorlar. Cebelütürkten İskenderiye'ye kadar her tarafta İngilizler hâkim bulunmaktadır.

İtalyan tebliği

İtalyada bir mahall 11 (A.A.) — İtalyan ordusu umumî karargâhi tebliği ediyor: Birbirini müteakip yapılan araştırmalar, bu ayın dokuzuncu günü Baleares muntakasında yapılan hareket esnasında İtalyan tayyarelerinin 41.000 ton hacmindeki ve Hood adındaki büyük İngiliz hattı harp gemisini hasara uğratmış ve içinde yangın çıkarmış olduklarını meydana çıkarmıştır. Ark Royal adındaki tayyare gemisinin güvertesinin tam ortasına da iki büyük bomba isabet etmiştir. Fotoğraf vesikaları bunu teyid etmektedir.

Bundan başka İonien denizinde vukua gelmiş olan deniz muharebesi esnasında İngilizlerin diğer bir hattı harp gemisinin de tam ortasına iki büyük bomba isabet etmiştir. Düşmanın gerek bu bombardımanlar esnasında, gerek evvelce Giridin cerubunda yapılan bombardımanlarda uğramış olduğu hasarları tesbit ve tasrih etmek için araştırmalar yapılmaktadır.

Malta deniz üssü dün sabahleyin ve öğleden sonra yeniden şiddetle bombardıman edilmiştir. Tersanede ve limanda demirli bulunan gemilerde yangınlar çıkmış olduğu görülmüştür. Düşmanın üç avcı tayyaresi, bombardıman tayyareleri tarafından düşürülmüştür. İki tayyaremi hareket üslerine avdet etmemiştir.

İtalyan dritnotlarının isimleri Roma 11 (A.A.) — İonien denizinde vukua gelen bir deniz muharebesi esnasında İtalyanın Comte di Cavour ve Giulio Cesare zırhlılarının takriben 26 kilometre mesafeden ateş açmış oldukları tasrih edilmektedir. İtalyan ve İngiliz hattı harp gemileri arasında vukua gelen muharebe, 15 dakika devam etmiştir.

Roma 11 — Hava kumandanlığının tebliğinde iki İngiliz filosuna Ege denizindeki Libyadaki Arnavutluk, Sicilya ve Sardenyadaki üslerden 300 tayyarenin hücum ettiği ve birçok Bombalar atıldığı bildirilmektedir.

Hood zırhlısında hasar yoktur

Londra 11 (A.A.) — İtalyan tayyarelerinin Hood zırhlısında yangın çıkardıklarına dair bugün İtalyan resmi tebliğinde çıkan beyanat hakkında İngiliz Bahriye Nezareti aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Alakadar İngiliz deniz kuvvetleri kumandanının raporu alınmıştır. Bu raporda, her ne kadar gemiler yakınına birkaç bomba düşmüşse de hiçbir tam isabet, hiçbir hasar ve hiçbir zayıflık olmadığı bildirilmektedir.

Hava muharebeleri

İngiliz hava kuvvetleri Almanyada birçok yerleri, Eritrede de bir hava meydanını bombardıman etti

Londra 11 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği: Dün gece, İngiliz hava kuvvetlerine mensup bombardıman tayyareleri, Wilhelmshaven ve Bremen deniz tezgâhlarını, Ruhr'daki egza istasyonlarını, Monheim'de petrol tasfiyehanelerini ve Borkum, Texel, Schipol ve Walhaven tayyare meydanlarını bombardıman etmişlerdir. Buralarda hasarat vukua getirilmiştir. Tayyarelerinim hepsi üslerine dönmüştür. Sahil müdafaa tayyareleriyle bombardıman tayyareleri, dün, genîl keşif hareketlerinde bulunmuşlardır. Üç tayyaremi üssüne dönmemiştir. Gündüz, yanlarında avcı tayyareleri bulunan düşman bombardıman tayyareleri, ticaret gemilerimize ve sahillerimize hü-

cumlar yapmışlardır. Şimdiye kadar alınan malûmata göre, dünkü çarpışmalarda, avcı tayyarelerimiz üçü bombardıman olmak üzere 11 düşman tayyaresi düşürmüştür.

Dünkü hareket esnasında avcı tayyarelerimizden iki tayyare tahrib edilmiştir. Evvelki günkü hareket esnasında da üç avcı tayyaremi tahrib edilmiştir.

İngiltere üzerindeki muharebeler

Londra 11 — Hava Nezaretinin bildirdiğine göre, dün düşürülen 14 düşman (Devamı 4 üncü sahifede)

Ticaret Vekilinin tedkikleri

Bugün Bandırma ekspresile İzmirden şehrimize hareket edecek

İzmir 11 (Telefonla) — Ticaret Vekili B. Nazmi Topçuoğlu bugün öğleden evvel teşkilâtlandırma baş kontrolörlüğünde ihracat ve ithalat işleri üzerinde meşgul olmuş, pamuk ihracatçıları birliğinin toplantısında bulunarak pamuk mahsulününün altın kıymetinde olduğunu, memleket ihtiyacından fazla olan kısmın da mutlaka iyi fiatlarla satılabileceğini ve pamuk istihsalatının artırılmasının memleket için faydalı olacağını söylemiştir. Bu meyanda İzmir piyasasında bulunan pamuk stokunun süratle satılacağını beyan etmiştir.

Romanya ile yapılan son anlaşmaya göre Romanyaya verilecek 10 bin balye pamuk bu defa Adana muntakasından verilecektir. Vekil şerefine öğleyn ticaret odası tarafından bir ziyafet verilmiştir.

Vekil kooperatiflere dahil olmaları bazı yerlerdeki çiftçilerin mahsullerinin de birlik tarafından satın alınması için alakadarlara direktifler vermiştir.

Akşam üzeri otomobil ile Manisaya giden Ticaret Vekili orada tüzüm ve pamuk müstahsillerinin yaptığı toplantıya riyaset etmiştir. Yarın sabah Bandırma ekspresile İstanbula hareket edecektir. B. Nazmi Topçuoğlu pazartesi günü Ankara'da bulunacaktır.

Çekoslovakya hükûmeti

İngiltere millî komiteyi hükûmet olarak tanyacak mı?

Londra 11 (A.A.) — (Reuter): Avam Kamarasında liberal mebuslardan Mander, Çekoslovakya hükûmetinin resmen tanınması meselesini hükûmetin nazarı itibara almak niyetinde olup olmadığını sormuştur. B. Butler şu cevabı vermiştir: «Millî Çekoslovak komitesi, ana hatları, B. Mander'in sualine benzeyen bir talep tevdi etmiştir. Bu talep sempati ile tedkik edilmektedir. Fakat bu anda mevzu hakkında sarîh beyanatta bulunamayacağım.»

Başka suallere cevap veren B. Butler: «Müttefiklerin davasına karşı Çeklerin dürüst hareketlerinin parlak tarihi her zaman İngiliz hükûmetinin hatırladadır. Çekoslovakyanın müttefiklerin davası lehinde yaptıkları büyük hizmetleri tamamiyle müdrik bulunuyoruz.» demiştir.

Kanadada

16 tezgâhta 3 sınıf üzerinden 82 harp gemisi inşa ediliyor

Londra 11 (A.A.) — Kanada donanması için 16 Kanada, tezgâhında inşa edilmekte olan 82 harp gemisinin inşaatının süratle ilerlediği öğrenilmiştir.

Bu gemiler iki sene zarfında inşası mukarrer ve 10 milyon İngiliz lirasına mal olacak yüz harp gemilik programdan bir kısmını teşkil etmektedirler. Gemiler inşa edilmemiş olması tabii bulunan üç sınıf üzerinden inşa edilmektedirler.

İngiliz - Fransız

Koordinasyon komitesi lâğvedilmek üzeredir

Londra 11 (A.A.) — B. Greenwood'un Avam Kamarasında bildirildiğine nazaran, İngiliz - Fransız koordinasyon komitesi reisi B. Monnet 3 Temmuzda istifa etmiştir. Bu komite ve İngiliz - Fransız mübayaa komisyonu lâğvedilerek üzeredirler. Amerikadan yapılan ve artmakta olan İngiliz mübayaat muamelâtını tedvir eden İngiliz komisyonu Purvis'in idaresi altında ibka edilmiştir. Harbin müşterek gayretine iştirak eden müttefiklerimizin Şimalî Amerikadan yapacakları mübayaat hakkında itiza eden temasın idamesi için tedbirler alınmıştır. Şimdi Fransa harp harici olduğundan bizimle birlikte mücadelede devam eden müttefiklerimizin mübayaat edecekleri teçhizat için yeni bir teşkilât kurmak tasavvurunda bulunulmaktadır.

İrlandanın vaziyeti

İngiliz parlamento azası vakayii büyük dikkatle takib ediyor

Londra 11 (A.A.) — Reuterin diplomatik muhabirinin bildirdiğine göre, serbes İrlanda devletinin vaziyeti, Alman istilası imkânları dolayısıyla, İngiliz parlamento azası alakadar etmektedir. İngiliz hükûmeti B. de Valera ile bir anlaşmaya varamamış ve müzakereler, Serbes İrlanda devletinin her türlü geraiatte bitaraflığını muhafaza edeceği hakkındaki azasının teyidi ile neticelenmiştir. B. de Valeranın hattı hareketi, Serbes İrlanda devleti üzerinde dolağan tehdid karşısında her türlü işbirliği imkânını izale etmiştir.

B. de Valera, yalnız bitaraflık lehinde bulunmakla kalmamış, fakat aynı zamanda şimali ve cenubi İrlandanın birleşmesini ve şimali İrlandanın gayri muharipliğinin yerini bitaraflığa terketmesini talep etmiştir. Parlâmentonun fikri, böyle bir birleşmenin imkânsız bulunduğu merkezindedir. Eğer B. de Valera İngilterenin yanında mücadele etmeyi kabul ederse, İrlandanın arası bakımından ikiye ayrılmış bulunması meselesi nihayet bir hal suretine rabt olunabilmektedir.

İnkısaflara itirazen, vaziyet dikkatle takip edilmektedir. Zira İrlandaya yapılacak bir hücum, düşmana, İngiltereye karşı hareket için yeni üsler verebilecektir. Bu keyfiyet ise İngilterenin mukabil tedbirler almasını icap ettirmektedir. Lüzumu takdirinde müessir surette mukavemet için, şimali İrlandada bütün tedbirler alınmış bulunmaktadır.

Şimalî İrlanda harp halindedir

Belfast 11 (A.A.) — Şimalî İrland Başvekili Lord Craigavon, Belfast'da parlâmentoda yapmış olduğu bir beyanat esnasında, serbes İrlanda devleti Başvekili De Valeranın, şimalî İrlanda ile serbes İrlanda devletinin müşterek müdafaa tedbirleri almasını hakkındaki teklifi sureti katiyede reddetmiş bulunduğunu bildirmiştir.

Lord Craigavon şu sözleri ilâve etmiştir:

Kendi fikrimce mesele halledilmiştir ve bir daha bunu mevzu bahis etmeyeceğim. B. De Valeranın matbuat vasıtasile alınmış olan ve şimali İrlandanın serbes İrlanda devletine iltihakını talep eden cevabını istihdaf ederek Craigavon bu teklifle şimali İrlandanın İngiliz imparatorluğunun geçirmekte olduğu kriz içinde bitaraf kalmış olması, krali İrlandanın ruhunu dahi muazzep edecek bir hal olduğunu ilâve etmiştir. Şimali İrlanda Büyük Britanyadan ayrılmaya hiçbir zaman razı olamaz. Büyük Britanyanın bazı müttefikleri mağlûp oldu. Bazı bitaraf devletler ezildi. Fakat şimali İrlanda harp halindedir ve sonuna kadar İngiliz imparatorluğunun yanında kalacaktır.

Romanyada vaziyet

Memlekette sükûn hükûm sürdüğü bildiriliyor

Bükreş 11 — Bazı mahafil, Romanyanın dahillî vaziyeti hakkında endişe uyandıracak haberler işaa etmiş, Transilvanya ve Dobruca'nın tahliye edilmekte olduğunu bildirmiştir. Rador ajansı bu haberleri tekliz ederek bütün memlekette sükûn hükûm sürdüğünü haber vermektedir.

Bükreş 11 — Reuter muhabiri bildiriyor: Kral millî cepheyi muhafaza için sıkı bir mücadele yapmaktadır. Demirmuhafızların şefi general Antonesko müşkülât çıkardığından tevklîf edilmiş, fakat devlete karşı hiç bir harekette bulunmayacağını bildirdiğinden serbes bırakılmıştır.

Bükreşte zannedildiğine göre Romanya, Macaristana erazi terketmekten ehalî mübadelesini ve Transilvanyadaki büyük fabrikaların satılmasını teklif edecektir. Macaristan bunu kabul etmezse hududda bir kısım erazinin terkini ve diğer Macar-

ların Macar erazisine gönderilmesini leri sürecektir.

Romanya Milletler Cemiyetinden çekilmiştir.

Transilvanyada idarî karışıklık

Budapeşte 11 (A.A.) — Yarı resmi bir surette tebliği ediliyor: Kolozsvar'dan gelen haberler Rumen kabinesinin seri ihlali b. şehirdeki Rumen mahfillerinde pek cesaret kırıcı bir intiba hasıl etmiştir. Rumen hükûmeti birçok askeri ve mülki müesseselerin merkezini Transilvanyadan naklettiği için Kolozsvar'da büyük bir izdiham mevcuttur. Tamşvardaki müesseseler Guayala Feherver ile Nagyszabene nakledilmiştir. Tamşvarda büyük bir infial hükûm sürmektedir. Zira fabrikaların makineleri Kraivaya nakledilmiştir. Bütün Transilvanyada tam bir idarî karışıklık caridir. Geçen hafta Rumen hükûmeti silahlı Rumen köylülerinde.. mürekkep göya muhafız müfrezeleri teşkil etmiştir. Rumenler bunun ekalliyetleri silâhla korkutmak gayesini istihdaf eylediğini gizlemiyorlar.

Mütareke hükûmlerine muhalif bir hareket

Fransızlar, bankalardaki kasalarını Alman memurları huzurunda açabileceklermiş

Londra 11 (A.A.) — Londra resmi mahafihinin eline düşen vesaike nazaran Alman işgal ordusu ile Pétain hükûmeti arasında her şey yolunda gitmemektedir. Weygand imzasını taşımakta olan bu vesika 14 haziranda Alman kumandanlığının neşrettiği bir tamimin tafsilatını vermektedir. Bu tamime tevfikân Paris de dahil olmak üzere işgal altında bulunan yerlerdeki bankalar, bangerler, esham, nakit, kıymetli taş ve banknot muamelelerini mufassalân bildirmekle mükelleftirler. Tamim, sahipleri tarafından açılacak kasaları da Alman kontrolüne varetmektedir. Bankalarda kasası bulunan müşteriler kasalarını ancak Alman memurları huzurunda açabileceklerdir.

Vesika, Maliye Nazırının fikrine, mütareke hükûmlerine göre işgal altında bulunan yerlerde Fransız hükûmetinin idareden mesul olacağı tasrih edilmeğe bulunmasına nazaran, Alman tamiminin mütareke hükûmlerine muhalif olduğu ve bu mesele hakkında Alman heyeti nezdinde derhal teebbüse girişildiği beyan ile bitmektedir.

Sivil İngiliz halkı bombardıman ediliyor

Nevyork 11 — Alman tayyare kuvvetleri Büyük Britanyaya karşı hücumlarına devam etmektedir. Alman pilotlarının sivil halk üzerine bomba attıkları öğrenilmektedir.

İtalyada

Düşman memleketlerle telgraf teatisi yasak edildi

Roma 11 (A.A.) — Resmi ceridenin neşrettiği bir kararname, düşman memleketlerle veyahud bu memleketlerden transit suretile telgraf teatisini menetmektedir. Dost veya bitaraf devletlerle ve yahud krallık ve İtalyan müstemlekeleri dahilinde teati edilecek hususî telgrafların İtalyanca ve açık bir lisanla yazılması ve sansüre irae edilmesi muktedir.

Ecnabi memleketlerle hudut ve askerî hareket muntakaları ile hususî telefon muhavereleri yapılmaması memnurdur. Bu gibi muhavereler için hususî mezuniyet alınması lâzımdır. Hususî telgraf emisyon makineleri ile otomobillerin reseptör makineleri gözülerek zabıtaya teslim edilecektir.

Bulgar Başvekili İtalyan sefirile görüştü

Sofya 11 (A.A.) — Başvekil B. Filov, dün İtalyan sefiri kont Magistrali'yi kabul etmiş ve kendisiyle uzun ve samimî bir görüşme yapmıştır.

Amerikan silâhlanma plânı

Yeni elektrik fabrikaları kuruluyor, 942 de 25,000 tayyare hazır olacak

Nevyork 11 — Yeni silâhlanma plânına göre yeniden elektrik fabrikaları tesis edilecektir. Bunlar 290 bin kilovat fazla elektrik verebilecektir. 1942 senesine kadar 25,000 tayyare inşa edilmiş olacaktır.

Nevyork 11 — Hariciye Nazırı B. Hull, Alamyannın Merkezi Amerika Cümhuriyetlerine yaptığı tazyikten bahsederek demiştir ki:

«Almanya, yakında toplanacak Amerikan konferansının faaliyetini kendisine gayri müsait telâkki etmektedir. Konferans 20 temmuzda toplanacaktır. İçtima mevzuu Amerikanın müdafaa ve iktisadî birlik-tir.»

Sadelik ve ucuzluk içinde bir şıklık

Çalışma neticesi kimli rütbe, kimli nakdi mükâfat, kimli nişan alır. Muharrirler de — bazan tevbihlere, hücumlara (hattâ son günlerde Çinde bir gazetecinin başına geldiği gibi kurşunlara) maruz kalmakla beraber — arada sırada kompliman iştirler. Bunların hepsine kıymet vermemek belki doğruysa da bazıları vardır ki cidden makbule geçiyor.

Meselâ bir tanesini daima hatırlıyorum. Tan başmuharriri Zekeriyâ Sertel bana bir gün gazetecilik hayatında en hoşuma giden komplimanı yapmıştı:

— Dikkat ediyorum; meslekdaşlarım arasında kadın kariye hitap etmesini en iyi başaran sensin! — demişti; ve Amerikan gazetecilerinin bu sınıf okuyucuya hususî bir kıymet verdiklerini, zira kadınların beşeriyette yüzde elli nisbetini teşkil ettiğini hatılatmıştı.

Şu son günlerde hemen bütün arkadaşlar bilhassa erkek işi bahislerde kalem yorarken ben kadınları ilgilendirecek birkaç noktaya dokundugumu aldığım mektuplardan anlıyorum ve bundan büyük bir memnuniyet duyuyorum. (Hoş, onlar da bey-nelmilâle hâdiselerle birinci derecede alakadar olmaktadır ya... Hattâ bizzat birçok resmi mükellefiyetleri var... Keza, âilelerinin erkekleri sebebiyle de her mevzu kendilerini ilgilendirir.)

Fakat, doğrudan doğruya kadınların bazı mevzuları vardır. Bunlardan — örf tenkidi mesabesinde olan — biri daha...

H. T. müstariile bir kariem yazıyor:

... Üç gündür aynı mevzu dair yazdığınız yazıların anneler ve genç kızlar üzerinde müessir olmasını dilerim. Bu kabil nesriyatın devamını da kadınlık hesabına rica ederim.

Bazı ifratlarımız var ki, yalnız erkeklerin değil, bizzat kendimizin bile hoşumuza gitmiyor: Boyası ihmal edilmiş dudaklar arasında görünen kirli dişler; mor bir renkte boyanmış uzun tırnakların içerisi simsiyah; ayakta tenenevari delik bir pabuç amma, aralıklarından nefret verici bir manzara görünüyor...

Ben Kadıköyde oturuyorum. Hemen her sabah aynı vapurla vazifeme gidiyorum. Birçok kadınlar hiç şüphesi ihtiyaclarına binaen çalışmak mecburiyetinde kalırlar. Ben de aynı ihtiyaçla çalışıyorum. Küçük yaşta babasız kalan yavrumu beslemeğe uğraşıyorum. Bu sebeple on seneye yakın bir zamandır gidip gelirim. Her gün aynı vapurla vazifeye devam eden hanımlar arasında yüz tavaleti itibarile orta yaşlı olanların bile maalesef makulden çok ileri gittiğini farketmekteyim. Resmi devaire vilâyetten esad giyinmek hususunda tamim gelinesine rağmen tuvalet rekabeti bu çalışır sınıf arasında da gün geçtikçe artıyor. Temizlik ve şıklık adabı muâşeret kaidesidir; bunu mutereffim; fakat bu, tahammül edilemeyecek bir moda yarışına kalkışmak manasına gelmez. Kadınlığa has bir zerafetle giyinmek kâfidir.

Pek yüksek bir aileden bir İngiliz kadınına niçin böyle sade giyindiğini sordum. Kadın gülümseyerek: «Ben daha süslenisem kraliçe ne giyer?» cevabını vermiş.

Bu söz âdetâ dimağımıza nakşolmuştur. Bizde kraliçeyi geri bırakacak bir fantezi merakı var. Belli başlı tenkide değer örf ve âdetlerimizden biri de bu olsa gerekir. Lütfen sütununuzda bahsedin. Pek çok kimseyi memnun edecektir.

ŞEHİR HABERLERİ

İçkili yerler ve lokantalar

Yeni tarifeler Cumartesi günü heryere asılacak

İçkili yerlerin ve lokantaların sınıflara ayrılması hakkında Daimî encümeninden çıkan karara göre, kaymakamlara tebliğat yapılmıştır. Her mihesese, kendi muntakasındaki kaymakamlığa müracaat ederek tarife listesini tasdik ettirecektir.

Bu tarifeler, münhasıran içki satan müesseselere aittir. Verilen kararlara göre tarifeler, inhisar flatine — içkilerin yerlerin sınıflarına göre — yüzde 150, 120, 100 ve 75 nisbetinde zam yapılacaktır.

Bundan başka lüks ve birinci sınıf içkili yerlerde tabiidet mecburi olacaktır. Tarifeler, cumartesi gününe kadar tasdik edilecek ve cumartesi günü öğleden sonra her yere asılacaktır. Yeni tarifelerle tenzilat yapılması üzerine bazı yerlerde yemek ve içkilerin miktarı azaldığından şikâyet edilmektedir. Belediye, bu hususta sıkı surette kontrolde bulunacaktır.

Sıcaktan duvarda uyumaya kalkmış

Feriköyde Ortanca sokağında oturan Muhiddin, dün sıcağın bunalarak bir duvar üzerine çıkmış, uykuya dalmıştır. Muhiddin, uykusu arasında bir tarafından öbür tarafına dönerken duvardan düşmüş, muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır.

Benzin tasarrufu

Bir gün tek, bir gün çift numaralı taksiler çalışacak

Ankaran gelen bir habere göre benzin sarfiyatını tahdid etmek üzere hazırlanan bir projede taksit arabalarının münevvebe ile çalışmaları ve hususî otomobiller de haftada muayyen miktarda benzin verileceği bildirilmektedir. Bu projenin tatbikine dair henüz vilâyete bir tebliğat yapılmamıştır. Böyle bir tebliğat yapılsa tek numaralı arabalar bir gün, çift numaralı da diğer bir gün münevvebe suretile çalışacaklardır.

Sivrisinekler Beyoğlu tarafında fazladır

Dün (Dikkatler) sütunumuzda İstanbul'da sivrisineklerin çoğaldığından şikâyet etmiştik. Sitma mücadele muntakasının sahâsi Kadıköyünden Pendik'e ve Rumeli demiryolu civarında bazı semtlere inhisar ediyor. Mücadele heyetinin şimdiye kadar yaptığı devamlı mücadele, bu semtlerde sivrisineklerin tühemesine meydan vermemiştir. Bizim şikâyetimiz, mücadele heyetinin faaliyet sahâsi haricinde bulunan Beyoğlu tarafına aittir. Sivrisineklerle yapılan mücadeleden çok iyi neticeler alındığı için, mücadeleden gün bir semtlerinde de tesmil edilmesini bu vesile ile bir daha temennî etmeği faydalı görüyoruz.

Beyanname dağıtan iki çocuk mahkûm oldu

Bazı kimselere beyannameler göndermekten maznun Nihad ve Falk adlarında iki çocuğun bir müddettenberi ikinci ağırceza mahkemesinde gıllı olarak devam eden muhakemeleri dün bitirilmiştir.

Muhakeme neticesinde bu iki çocuğun, bazı zevata gönderdikleri beyannamelerin muhteviyatı edeb ve hürmete münafî görüldüğünden, her ikisi de, on sekiz yaşını ikmal etmemiş olmaları göz önünde tutularak yediler buğuk ay ağır hapse ve 17 liralık muhakeme harcı ödemeğe mahkûm edilmişlerdir. Halkı hükûmet aleyhine isyana teşvik ve tahrik suçu sabit görüldüğünden bu cihetten beraet etmişlerdir.

sınız.

Bilhassa son siyasî ve iktisadî vaziyetlerle alakadar olduğu için bu mevzuu tam mânasile aktüalite sayıyorum. Sadelik içinde ucuz ve zarif tuvaletlerle muvaffak olan kadınların camiamıza birinci derecede hizmet eden muhterem vatandaşlar sayılması lâzım gelir.

(Vâ-Nû)

Karilerimizin mektupları

Telgraf göndermekte bukadar yavaşlık olur mu?

Pazar günü saat üçte Taksimdeki bir adrese tebrik telgrafı göndermek lâzımgeliyordu. İki buçukta Galatasaray merkezine telgraf verdim. Fakat ancak dört buçukta, beşte mürsellâylehline gönderileceğini öğrendim. Bu kadar mesafeyi kaplumbağa bile daha evel kateder.

En kalabalık şehrimizin en işlek muntakasında bu kadar yavaşlık caiz midir?

A. Akyan

Böylemi ray taşınır?

Dün sabah saat 5.15 te tramvay caddesinden yürüyerek Aksaray'a doğru gidiyordum. Çemberlitaş civarına geldiğim sırada, arkamdan müthiş gürültüler duydum ve cidden korktum. Bu gürültü, sabahın sessizliği içinde tatlı uykularında bulunanlardan birçoklarını uyandırmış ve pencerelere toplamıştı. Heyecan içinde oldukları belli idi.

Gürültüyü yapan, bir tramvay arabasının arkasına bağlanıp yere salıverilen 6 - 7 metre uzunluğunda bir raydır. Tramvay olanca hız ile giderken bu muazzam demir parçası yerde kıvılcımlar saçarak, sağa sola çarparak müthiş gürültüler çıkarıyordu. Bu rayın ta Eminönünden Aksaray deposuna kadar aynı suretle sürüklenerek götürüldüğünü yazarsam, sabahleyin tatlı uykularından kaç yüz kişinin korku ile uyandıklarını tahmin etmek güç değildir. Medenî bir şehirde bu suretle ray taşınmayacağını, bu işle alakadar olanların bilmeleri lâzımdır. Nazarı dikkati celbederiz.

C. B.

KÜÇÜK HABERLER:

★ Talebe ve mekteplerin şahhî muayenesile meşgul olmak üzere maarif bütçesinde şimdiye kadar sekiz hekimlik vardı. Bu seneki bütçe ile kadroya üç diğşi ilâve edilmiş. Fatih maarif muntakasına diğş tabibi B. Hayreddin, Üsküdar muntakasına B. Lâtif, Beyoğlu muntakasına da B. Şevket tayin edilmiştir. Gelenbevi orta mektebine Fatih diğş mütehasası B. İhsan, dahiliye mütehasaslarından dokto: Süheyl, Fatih muntakası hekimliğine tayin edilmiştir.

★ Eyüp ile Keresteciler arasında işliyen otobüslerden bir kısmının müşteriye kesilen biletleri müşteriden veyahut yerdenden toplayarak yeni bir müşteriye verdikleri yapılan şikâyetten anlaşılmıştır. Belediye varidatının zararını mucip olan bu yolsuzluğa nihayet vermek üzere otobüslerin kontrol edilerek bu şekilde hareket eden şoförlerin tecziye edilmesi kararlaştırılmıştır.

★ Cibalide Şerefîye sokağında oturan on iki yaşlarında Faruk Topkapıda kale üzerinde oynarken düşerek iki kolu kırılmış. Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

★ Vefa caddesinde oturan bayan Aygenin yedi yaşındaki kızı Perihan, annesi birlikte pazardan öteberi alırken pazarcı Celâlin beygiri çifte atarak çocuğun yaralanmasına sebep olmuştur. Beygirini başıboş bırakan Celâl polis tarafından yakalanarak mahkemeye verilmiştir.

★ Kuruçeşme rıhtımında bağlı bulunan Hüdaverdi isimli kömür yüklü bir motörde dün yangın çıkmış, motor yanmıştır.

★ Otomobil motörlerindeki tekâmül şoförlere göstermek üzere Beyoğlu Halkevinde açılan kurs pazartesi günü saat 18 de faaliyete başlayacaktır. Kursun müddeti üç aydır. İki ay nazari, bir ay da amelî olarak ders gösterilecektir. Kursla belediye de yakından alakadar olmaktadır. Kurs, tedrici surette mektep ve tamirhane haline konulacaktır.

Piyangodan çıkan dava

Bir bayi 15 bin lira ikramiyenin 2 bin lirasını kesmek istemiş

Dün asliye sekizinci ceza mahkemesinde bir piyango davasına bakılmıştır. İddiaya göre, Fatih civarında oturan Hatice adında bir kadın, Celâl adında birinin dükkânından piyango bileti almış, bu bilete on beş bin lira ikramiye isabet etmiştir. Hatice, ikramiyesini almak üzere Celâlin gişesine gittiği zaman, orada Celâl ile kâtili, Haticeye 13 bin lira vermişler ve on beş bin lira aldığını dair kadına bir sened imzalatmışlardır. Ertesi gün Hatice müddetumumiliğe bir istida vererek hâdiseyi yukarıda yazıldığı şekilde anlatmıştır.

Polis ikinci şube müdüriyeti tarafından yapılan tahkikat esnasında Celâl ile kâtili cürümlerini itiraf ederek, parayı Haticeye vermişlerdir. Bunun üzerine Celâl ve kâtili haklarında dolandırıcılık suçundan dolayı hukuku âimme davası açılmıştır.

Dün asliye sekizinci ceza mahkemesinde şahidlerden komiser Sadık ve Osman, piyango bayilerinin, tahkikat esnasında bu parayı bahşış olarak aldıklarını söylediklerini ve iade ettiklerini bildirmişlerdir. Mazunlar ise, suçu mahkemede tamamille reddetmişler, zabıtada taziyk neticesinde bu şekilde zabıt tanzim olunduğunu söylemişlerdir. Diğer şahidlerin dihlenmesi için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Garip bir ölüm

Eğyasının evden atıldığını gören bir kadın düşüp öldü

Polis ve Adliye dün bir ölüm tahkikatına el koymuştur. Hâdise şudur: Kumkapı Nişancasında oturan Hasan isiminde biri, o civarda kirada bulunan evindeki kiracının uzun zamandanberi kira vermemesi üzerine onu evden çıkararak istemiş, eve gittiği zaman, kiracı Hatice'nin sokakta olmasından istifade edip eve girmiş ve kiracının eşyasını sokağa çıkarmıştır.

Biraz sonra gelip vaziyeti gören kiracı Hatice, ev sahibi Hasana, bu hareketinin doğru olmadığını söylemişse de, Hasan tahliye işini bitirmiştir.

Hatice, bu sırada feryada başlamış ve topraklar üzerinde yuvarlanarak bir hayli bağırmıştır. Aradan birkaç dakika geçtikten sonra kadının sokak ortasında boylu boyunca uzanarak öldüğü görülmüş ve polis vakadan haberdar edilmiştir.

Gelen zabıta memurları, kadının cesedini muhafaza altına almışlar, kanunî takibata başlamışlardır. Kadının ölüm sebebi tesbit edildikten sonra icab eden muamele yapılacaktır.

Florya plâjı müstecirinin mukavelesi feshedildi

Florya plâjı müsteciri mukavele mucibince tahhütlerini ifa etmesi için bugüne kadar mühlet verilmişti. Müteahhit, dün Belediyeye müracaat ederek, teahhütlerini ifa edemeyeceğini bildirmiştir. Bunun üzerine, Belediye, mukaveleyi feshetmiş ve 9 bin liralık teminat akçesine de vaziyet edilmiştir. Daimî encümen pazartesi günkü toplantısında plâj ve gazinoyu yeniden ihale edecektir.

İstanbul civarında çekirge mücadelesi

İstanbul Ziraat müdürlüğü, Çatalca, Silivri, Bakırköy kazalarındaki çekirgelerle, henüz yumurtalarından inficar eder etmez, mücadeleye başlamıştır. Mücadele çok büyük bir ehemmiyetle takip edilmektedir. Bakırköy, Avcılar ve Alibey çitliği ile Çatalca'nın Büyükçekmece kırlarına, çekirgelerin yiyeceği körpe otlara zehir saçılmaktadır.

Rumen ticaret heyeti temaslara başladı

Evvelki gün Sulina vapurile Romanyadan şehrimize gelen üç kişilik Rumen ticaret heyeti dün burada alakadârlarla temasa başlamışlardır. Bu heyet bilhassa yapağı ve tiftik üzerine taleplerde bulunmakta ve mukaveleler yapmaktadır. Heyet şehrimizde on gün kadar kalacaktır.

İSTANBUL HAYATI

Sünnet düğünleri başladı

Sıcakların şiddetlemesiyle beraber İstanbul sünnet mevsimi de başladı. Bir haftadanberi her semtte sokaklarda başları takyeli, göğüsleri al, yeşil kuşaklı çocuklara raslanıyor. Sünnet namzetleri bir hafta evvelinden, kurban hediyeği koçlar gibi hazırlanıyorlar. Haminneler, cici anneler sünnetlik torunlarını yanlarına alıp akraba evlerini, yedi mahalle aşırı dostları, ahbabları doluşarak el öptürüyorlar. Cici elbiselerle gezmenin verdiği seving, bu yavrucaklara sonradan çekecekleri ızırabı unutturuyor.

Nihayet hazırlıklar tamamlanıyor, düğün günü gelip çatıyor. O gün vaziyet de değişiyor; neşe, eğlence sırası büyüklere geçiyor. Minimil yavrucağların hissesi, yatak içinde ızırapla ıslanan gözlerle etraflarındaki aldatıcı hediyelere bakıp avunmaktan ibaret kalıyor.

Pazar günleri akşam üzeri hangi mahalleye gerseniz, hangi sokağa sapsanız ud, keman, zilli def zırtıları, nâra sesleri duyarsınız. Mutlaka bir kaç evde sünnet düğünü vardır. Hele bazı yerlerde sünnet eğlentileri o kadar coşkun oluyor ki, akşam biraz geç vakit herkes tamamille eğlenceye daldığı sırada, davete, tamdiğe lüzum kalmadan, bir selâm verip çalgılı evin kapısından teklifsizce girmek cesaretini gösterebilenler, ikramla içki masasına oturuyorlar.

Geçenlerde dostlardan biri de ilk yavrusuna sünnet cemiyeti tertip etti. Çocukların yatakları, büyüklerin eğlenti yerleri sabahdan hazırlanmış. İkinciye doğru davetliler de toplanmaya başladılar. Elinden tutan bir adamla, köşedeki sünnetçiye doğru giden çocuğa dikat ettim. Yavrucağa bet beniz atmış, dudakları sararmış, titreye titreye yürürken ayakları birbirine doluşuyor, sendeliyordu. Alçak perdeden faaliyete geçen incesas birdenbire yaygarayı bastı. Keman gıcırıltıları arasında acı bir çığlık yükseldi. Bunu da, evin açık penceresinden duyulan bir kadın feryadı taklib etti. Belli ki, yavrusunun ızırabına dayanmayan anneciği de feryadlarını gizleyemedi.

Sünnet işi çabukça bitirilib çocuklar süslü yataklarına yatırıldılar. İstifları hatır için karyolanın etrafına sıralanan kadınlık erkeklik davetliler hediyelerini bırakıp anayı, babayı tebrik ediyorlar:

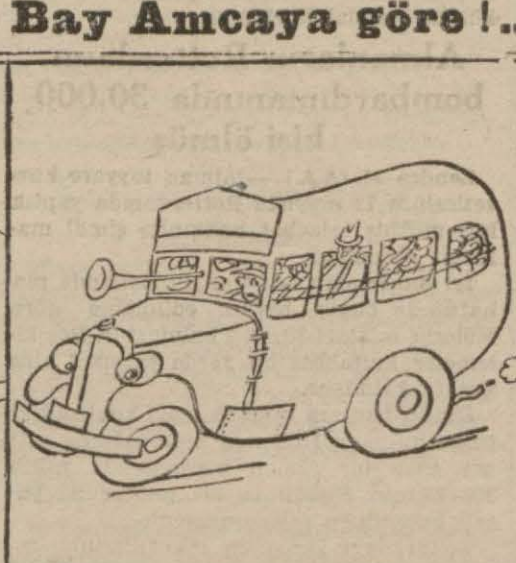
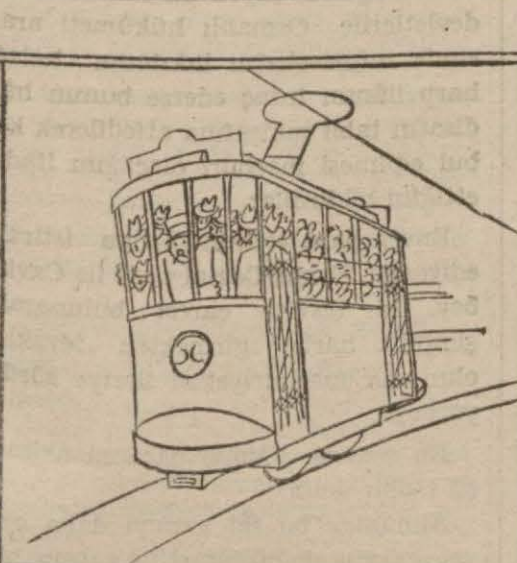
— Tebrik ederiz. Geçmiş olsun. İnşallah güveyilik düğünlerini de görürüz.

Ve, sıra sıra eğlence tarafına geçiyorlar.

İşte, zavallı yavrucağların bütün külfetleri bundan ibaret. Dişlerini sıkıp ızıraplarını unutmağa çalışıyorlar. Onlar, kül rengi yanaklarından yuvarlanan göz yaşlarını silerek yorğanlarının üstüne yığılan ağır muzkalarına, tenekeden tayıyare, otomobil, tank oyuncaklarına, yalancı kol saatlerine baka baka avunmağa uğraşırken ötede büyükler faaliyete geçiyor. Radyo çığlıkları, keman cızırtıları, zil şıkırtıları, perde perde yükselen kahkahalara karışıyor. Çocuklar sünnet oluyor, ızırabı onlar çekiyor; düğün eğlencesinden büyükler istifade ediyorlar.

Cemal Refik

Bay Amcaya göre !...

— Mademki ikisi de umumî birer nakil vasıtasıdır bay Amca...

... Tramvaya nasıl oturandan çok ayakta duran yolcu kabul ediliyorsa...

... Otobüs de böyle olmalıdır !...

... Halbuki otobüste bir kişinin bile ayakta durmasına izin yoktur !...

B. A. — Bekle dostum, otobüsleri de belediye işletmeğe başlasın, o da olur !...

İngiltere Türkiye ile olan bağlarına tamamen merbuttur

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

İtalyanın harbe girmesinin tesirlerinden biri de bütün camiolar arasında İngiliz taraftarı hissiyatın kuvvetlenmesi olmuştur. İngiliz lisanile neşriyat yapan kanunsuz radyo postası bütün manevî camiasını vaziyetin icap ettirdiği muhtelif müdafaa tertibatında bizimle teğrikli mesaiye davet ederek neşriyatını tatil eylemiştir. Filistinde İtalyanların Libya'da kullandıkları müstemleke usullerinin tabikini görmek ihtimalini nefretle tasavvur eden arapların teğrikli mesaisi bundan daha az samimi ve daha az mükemmeli değildir.

Türkiye - İngiltere münasebatı

Türkiyeye gelince, Lord Halifax'ınları söylemiştir:

Türkiye ile fevkalâde sıkı bağlarla bağlı olmakta berdevamız. Malûmdur ki İtalya harbe girdiği zaman Türkiye Başvekilli Türkiye'nin şimdiki gayri muharip hattı hareketini idame edeceğini bildirmiştir. İngiltere hükûmeti baştan nihayete kadar kendisile sıkı temas halinde hareket eden Türkiye hükûmetinin bu kararını istilzam eden ahval ve şeraiti tamamen takdir etmiştir. Türkiye ile olan muahedemiz baki olduğu gibi bu muahedenin dayandığı iki millet arasındaki dostluk ve sempati de berdevamdır. Bu dostluk ve sempatinin geçmişte olduğu gibi harbin devamı müddetince ve ondan sonraki barış yılları zarfında da aramızda yapıcı teğrikli mesainin velûd bir temelli olarak kalacağını ümid ediyorum.

Bu arada Almanlar imkân buldıkları her yerde, Balkanlarda ve yakın şarkta bu memleketleri Alman siyasetinin oyuncakı yapabilmek ümidini yersiz şüpheler ve alarmlar tevli-dine hararetle çalışmaktadır. Fakat öyle ümid ve zannediyorum ki bu bölgelerde bulunan ve aralarında bir kaç düşmanlarımızın usullerini esasen tecrübe etmiş olan memleketler inksara uğramayacaklar ve uğrunda harp ettiğimiz prensiplere sadık kalacaklardır. Dünyanın bu kısmında bulunan dost ve müttefiklerimiz yardım ve himayede bulunmağa muktedir olduğumuzu düşünmek cesare-tine malik bulunuyorum.

Lord Halifax sözlerini şöyle bitirmiştir:

Silahlarımızın nihai muvaffakiye-

tine itimadımız olduğu için gayretle-rimizi idame ve harbe mümkün olan en büyük şiddetle devam edeceğiz.

İngiliz - Sovyet münasebatı

Londra 11 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor: Avam kamarasında bir mebus, İngilterenin Bakıya doğrudan doğruya taarruzlar tasarlamış olduğuna mütedair olarak Alman Beyaz kitabında mevcut iddialar hakkında bir sual takirri vermiştir. Mebus bu iddiaları katli olarak yalanlamak ve İngiliz siyasetinin Büyük Britanya ile Sovyetler Birliği arasındaki münasebetlerin ıslah ve takviyesine matuf olduğu hakkında teminat vermek mümkün olup olmadığını sormuş-tur.

Bu suale Hariciye müsteşarı B. Butler yazı ile şu cevabı vermiştir:

İngiliz hükûmetinin siyaseti daima Britanya ile Sovyetler Birliği arasındaki münasebetlerin ıslah ve takviyesine matuf olmuştur. Bu siyasette muvaffakiyet mart ayında Sovyetler Birliği İngiliz hükûmetinden dostça istimzaça bulunarak ticaret münasebetlerinin tekrar başlamasını teklif ettiğindenberi daha mümkün ve muhtemel görülmüştür. Sovyetler Birliği tarafından yapılan bu teşebbüs, Sovyet hükûmetinin geçen ağustosta siyasi müzakerelerin inkitaandanberi tatbik ettiği gayri dostane hattı hareket-ten iyi karşıladığımız bir inhiyafur.

İngiliz hükûmeti bu teşebbüse derhal cevap vermiştir ve Moskova'daki İngiliz elçisini hâlen yapmakta olduğu müzake-relerin nihayet Sovyet hükûmetinin Almanyanın nefine olarak gerek iktisadi gerekse askeri bakımdan İngiltere aleyhinde hareket edeceği endişesini izale edeceği ümid edilebilir.

Harbin daha bidayetindenberi İngiliz hükûmeti askeri planlarını hazırlarken bu tehlikeden sakınmağa çalışmıştır.

Topyekûn harpte müstakbel bütün ihtimalleri düşünmeğe mecbur olan genel kurmayların Sovyetler Birliği tarafından Almanyaya yardım edilmesine nasıl mani olunabileceğini tetkik etmiş olmaları pek tabii idi. Doğrudan doğruya askeri yardım dışında Sovyet hükûmetinin Almanyaya yapabileceği en kıymetli yardım kendisine Kafkas petrolü vermekti. Buna binaen bazı ihtimaller dahilinde kuyuların petrol verimini zorlaştırmak mümkün olup olmadığını tetkik etmek genel kurmayların vazifesi icabından bulunuyordu. Ancak şurasını ilâve etmeli-yim ki, ne Türkiye'nin, ne de İran'ın bu mefruz planlara ne ıstırah, ne de muvafakatleri için hiçbir zaman hiçbir teşebbüs yapılmamıştır.

Bu beyanatın, Alman propagandasının ihidasına yeltendiği yanlış veya bedhah itibaları izale edeceğini ümid ederim.

Askerlik işleri

Eminönü Yerli As. Şubesinde: Levazım teğmen (39601) sicil numaralı Salih oğlu 322 doğumlu Mehmet Ali ve Demirköylü eri 319 - 80 Osman oğlu Ahmet kısa bir zamanda şubeye gelmeleri ilân olunur.

MEVLÜT

Aramızdan ebediyen ayrılan Bahriye Müstantikliğinden mütekeid Bay Celâlettin Tunçoğulların ruhuna ithaf edilmek üzere 14 Temmuz 940 Pazar günü öğle namazını müteakip Kadıköyünde Osman ağa camiinde Hafız Rıza tarafından Mevlûdu şerif kıraat olunacağından kendisini tanyanları ve arzu edenlerin teğrifleri bilhassa rica olunur.

Ailesi

Halk konserleri

İstanbul belediyesi şehir armonisinin Tak-sim bahçesinde Halk konserleri programı 13/7/940 cumartesi saat 18 de: Lenievment ou seroll (Büyük eser), Le pel surir (Fantasi), Lustige vitve (Potpori), Vals l'Etoile Polaire (Vals), Viner blut (Vals), Kunstler leben (Vals), Marsh 133 (Marsh), Einsuge der glodiotoreu (Marsh), Celebre serenade (Serenade).

Harp Okulu Komutanlığından:

Eyil iliselerde ikmale kalması talebelerinin Harp okuluna girebilmelerini te'min maksadile kayıt ve kabul muamelesi, Eyil nihayetine kadar uzatılmıştır. İkmali olup Harp okuluna girmeye istekli olan talebelerinin gımdinden mensup oldukları askerlik şubelerine müsracaat ederek muamelelerini ikmal ettirmeleri ve ikmalede muvaffak oldukları takdirde evvelce tekemmül ettirecekleri evrakı ile okula alınacakları ilân olunur. (293) (5996)

İnşaat ilânı

Sümer Bank Umumi Müdürlüğünden:

- 1 — Karabükte kurulacak asit sülfirik ve süper fosfat fabrikası inşaatı vahidi fiat emsile ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 494508.07 lıradır. (293) (5996)
- 2 — Eksiltme evrakı 25 lıra mukabilinde Sümer Bank Muamelât Şubesinden alınacaktır.
- 3 — Eksiltme 29 Temmuz 1940 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 16 da Ankara'da Sümer Bank umumi müdürlüğünde yapılacaktır.
- 4 — Muvakkat teminat miktarı 23530.32 lıradır.
- 5 — İstekillerin teklif evrakı meyanına gımdide kadar yapmış oldukları ve kabul işlere, bunların bedellerine, firmanın teknik teşkilâtının kimlerden teşekkül ettiğine ve hangi bankalarla muamelede bulunduklarına dair vesikaları koyacaklardır.
- 6 — Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ilale günü saat 15 e kadar mak-buz mukabilinde Ankara'da Sümer Bank Muhaberât müdürlüğüne teslim edilecektir.
- 7 — Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ilale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vakı olabilecek gecikmeler nazarı itibare alınmayacaktır.
- 8 — Banka ilaveyi ıcrada serbesttir. (3677) (6009)

Hava muharebeleri

(Baş tarafı: 1 inci sahifede)

man tayyaresinden başka, diğer 23 düşman tayyaresi o derece hasara uğratılmıştır ki, bu tayyarelerin üstlerine dönmüş olmaları imkânsızdır.

Londra 11 (A.A.) — Umumi emniyet nezaretinin tebliği:

Gece, şark ve cenubu şarkı kontluklarla merkez muntakalarına dağınık bombalar atılmıştır. Şark sahillerinde de bir kaç yaral ve birkaç ölü vardır. Askeri hiçbir kıymetli olmayan hafif hasar olmuştur.

Londra 11 (A.A.) — Hava Nezareti tebliği: Bu sabah Mans denizi üzerinde avcı tayyarelerimiz bir düşman bombardıman tayyaresi düşürmüştür.

Berlin 11 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığı bildiriyor:

Hava silâhımızın İngiliz nakliye kafillesine karşı muvaffakiyetleri şu suretle tesbit edilmiştir. 7000 tonluk bir kruvazörle yekûnu21.000 tona ballı olan 4 tıccaret gemi-sinin batırılması, ayrıca bir kruvazörle 7 tıccar gemisi okadar hasara uğratılmıştır ki imha edilmiş gibi telâkki edilebilir.

Bombardıman tayyarelerimiz dünkü gün zarfında İngilterenin cenubu şarkisinde tayyare meydanlarına ve cenup ve cenubu şarkı sahillerinde liman tesisatına ve silâh fabrikalarına karşı muvaffakiyetli hareket yapmışlardır. Dünkü hava muharebesi esnasında ceman 35 düşman tayyaresi ve bir baraj balonu düşürülmüştür. 7 Alman tayyaresi kayıptır.

İngiliz Hava Nezaretinin tebliği

Londra 11 (A.A.) — Hava Nezaretinin tebliği:

Bugün tayyarelerimiz, düşmanın avcıları himayesinde bombardıman tayyarelerinden mürekkep kuvvetli filoları tarafından sahillerimiz boyunca gemilere ve diğer hedeflere taarruz için yaptığı gayretlere şiddetle mukabelede bulunmuşlardır. Avcı tayyarelerimiz 12 düşman tayyaresi düşürmüş ve birçoklarını da hasara uğratmış-tır. Avcılarımızdan bir tanesi tahrip edilmiştir.

Gündüz, İngiliz tayyareleri Fransada ve Hollandada askeri hedeflere taarruz edecek hava meydanlarını, küçük gemilerden müteşekkıl gruplar ve diğer hedefleri bombardıman etmişlerdir. Bir tayyaremiz dönmemiştir.

Dün, bombardıman tayyarelerimiz Saint-Omer'de bir tayyare meydanını ve Amiens'te bombardıman etmişlerdir. Beş tayyaremiz dönmemiştir. Bundan başka bir müdafaa tayyaresi devriye vazifesi görürken düşürülmüştür.

Beş İtalyan tayyaresi imha edildi

Malta 11 (A.A.) — Bu sabah düşman tayyarelerinin Malta üzerine yaptığı bir hü-cumda, hava dafı bataryaları ve İngiliz avcı tayyareleri tarafından üç düşman tayyare-si düşürülmüştür. Ayrıca bir düşman tayyaresi o derece tahrip edilmiştir ki, bu tayyare pek muhtemel olarak üssüne dönememiştir.

Kahire 11 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri kumandanlığının tebliği:

Dün tayyarelerimiz Eritre'de Macaca tayyare meydanında 2 İtalyan bombardıman tayyaresini yerde imha etmiştir. Malta-yaya yapılan hücum neticesi pek az hasarat husule gelmiştir. Bir sivil ölmüş, 3 kişi yaralanmıştır. İngiliz bombardıman tayyareleri, Tobruk limanı yakınında büyük bir petrol deposu üzerine tam isabetler yapmış, ve tayyareler uzaklaşıpken kesif duman bulutlarını görmüştür.

Şimendifer garajının bombardımanında birçok kimseler öldü

Londra 11 (A.A.) — Emniyet Nezareti tebliği:

Bu sabah düşman tayyareleri şark sahil-lerine bombalar atmışlardır. Bir şimendifer garajına isabet olmuş, birçok kimseler ölmüştür. İngilterenin merkez muntakasinda küçük bir şehirde de bazı hasarat olmuş-tur. Birkaç kişi ölmüş, cam parçaları çocukları yaralamıştır.

İngiliz Moyalesinde

Kahire 11 (A.A.) — Şimali Kenya hududu bölgesinde yapılan harekâta dair neşredilen bir İngiliz tebliğinde İngiliz Moyale'sinin salı günü şiddetle bombardıman edildiği ve muharebenin devam ettiği, fakat ne insanca zayıt, ne de maddi hasar mevcut olmadığı bildirilmektedir. Diğer cepheelerde kayde değer bir şey olmamıştır.

Şimali Almanyada hasarat

Londra 11 (A.A.) — Stokholm'dan gelen haberlere göre, İngiliz hava kuvvetlerinin bombardımanları Şimali Almanyasındaki şehirlerde muazzam hasarlar vukuna sebep olmuştur. Muhtelif noktalarda liman-ların bazı kısımları o kadar hasara uğramıştır ki deniz nakliyatı pek ziyade müş-kûlâtla yapılabilmektedir.

Almanların Rotterdamı bombardımanında 30,000 kişi ölmüş

Londra 11 (A.A.) — Alman tayyare kuvvetlerinin 11 mayısta Rotterdamda yaptıkları müthiş tahribat hakkında gımdı ma-lûmat alınmıştır.

İyi haber alan Londradaki Hollanda mahallinde bugün beyan edildiğine göre, ölümlerin miktarı 30.000 i bulmuştur. Beş kilometre murabba bir yerde yalnız 3 bina ayakta kalmıştır.

Bütün bunlara rağmen, nazî kontrolü altında bulunan Hollanda matbuatında intişar eden bir Alman beyanatında yalnız 300 kişinin öldüğü ve bir miktar da yaralı bulunduğu söylenmektedir.

Londradaki Hollanda mahfillerinin beyanatına nazaran, bombardımandan 7 hafta sonra enkaz kaldırma ameliyesine hâlâ devam edilmektedir. Enkazın kaldırılması için her gün 1300 kamyon çalışmaktadır. Bombardımandan 3 hafta sonra enkaz altından 300 ölü çıkarılmakta idi.

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABIALI

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme, İktibas hakkı mahfuzdur. Tefrika No. 199

Göben ve Breslau gemileri Çanakkaleden giriyor

O derecede ki: 9 ağustos tarihinde Cemal paşa bir Fransız vapurile İstanbul'dan Fransaya hareket eden Fransızlar arasındaki tanıdıklarını teşyi eylemek üzere gemiye gitmiş, orada irad ettiği bir nutukla yolculara memleketlerine salimen avdet temenni (1) etmiş, bundan pek müte-hassis olmuş bulunan Fransızlar tarafından: — Vive (yaşasın) Cemal paşa! Diye alkışlanmıştı.

Said Halim paşa bu oyalama siyasetinde daha bir kaç ay devam edebileceğ ümidinde idi. Enver paşanın umumi karargâhındaki Türk erkânı harbiye heyeti de kış tedarikât ve askeri talim ve terbiye ile geçirmeğe lüzum görüyordu.

Osmanlı devleti Balkan harbinden çıkalı ancak bir kaç ay olmuştu. Ordu bir kalkınma devresinde ise de zaafı hiç de giderilmiş değildi. Devletin Almanların arzusu veçhile hemen harbe ıstırahî üzerine millet muazzam ve takat bitirici yeni fedakârlıklara katlanmak zaruretinde kalacaktı.

Seferberliğin ilânında Enver paşa Harbiye nazırlığını muhafaza eylemekle beraber — kanunessasi ordunun başkumandanlığını padişaha bıraktığı için — başkumandan vekili de olmuştu.

Umumi karargâh erkânı harbiye riyasetine Alman Bronzart paşa tayin edilmiş, Bronzart paşaya iki Türk reisi sani terfîk edilmişti. Almanlar bundan sonra Türk ordusu erkânı harbiyesini ıstılaya mükemmelen yol buldular.

Akdenizde sıkışan Alman Göben ve Breslau harp gemilerinin ağustosun onunda Çanakkale boğazından Alman bayrağı altında içeri girmeleri — ki Enver paşanın malûmat ve muvafakatle olmamasına imkân tasavvur edilemez — itilâf devletleriyle Babilî arasında cereyan etmekte olan bitarafılık müzakereleri üstüne bir soğuk düş yerine geçti!

Bu iki gemiyi teçhizat ve efradile muhafaza etmek devletler arası hukuka mugayyrdı.

Cemal paşanın hatıratında anlatığına göre, Göben ve Breslau Çanakkaleden içeriye girince amiral Suşon orada Fransızları hamil olarak gördüğü bir Fransız gemisini taharri ettirmişti. Fransız ve İngiliz elçileri o gün büyük bir telâş ile sadrazam paşayı ziyarete gelmişler ve bu geminin bu suretle taharri etrilmesi devletin ilân ettiği bitarafılığa mugayır olduğunu beyan ile şiddetle protestoda bulunmuşlardı.

Vükela encümeni, sadrazamın yahsında bir iki saat müzakere eden sonra gemilerin muvakkaten teslimattan tecridini Almanyâ hükûmetinden rica etmeğe karar verdi. Talât ve Halil beyler bu kararı Vangenhayma tebliğ etmek üzere Tarabyadaki Alman sefarethanesine gittiler. Avdetlerinde elçinin buna katiyen razı olmadığını, vakia Almanyâ, Osmanlı hükûmetinin bitarafılık şekli altında gımdilik harbe duhultünün tehriki kabul etmiş ise de Alman harp gemilerinin bu zaruri ilticası üzerine vaziyetin külliyyen değiştiği kanaatinde bulunduğunu, şayed bu hâdisa itilâf devletleriyle Osmanlı hükûmeti arasında münasebatın inkıtamı, hattâ harp ilânını intâç ederse bunun hâdisatın tabii inkışafına atfedilerek kabul edilmesi mecburi olacağını ifade ettiğini bildirdiler.

Enver paşa elçinin fikrine ıstırah ediyordu. Fakat Cemal paşa ile Cavid bey, bir tesviye çaresi bulunarak gımdilik harbe girmekten tevakkıl olunmak mecburiyetini ileriye sürüyorlardı.

Bu esnada Cemal paşanın aklına şu tedbir geldi:

Almanlar bu iki gemiyi daha evvelce Osmanlı hükûmetine satmış olsalar, iki geminin Çanakkaleye gelişinde hükûmete teslim edilmeleri maksadına ıftına ettirilse!

Bu tedbir ortaya atılınca vükela

geniş bir nefes aldı. İşin zevahirini olsun kurtarmağa yarayabilecek bir iddia bulunmuştu.

Vangenhaym Enver paşanın yaverlerinden biri vasıtasile yahiya davet edildi.

Elçi geldiği vakit gece yarısını geçiriyordu. Sadrazam paşa ve Talât beyle Vangenhaym arasında bir saat kadar süren çetin ve hararetili müzakereler oldu. O kadar ki Çanakkale'nin itilâf harp gemilerine de açılacağından bahis geçti.

Bu sözü ıstırah ıstırah, elçi fevkalâde kızdı; Göben ve Breslau'nun Osmanlı hükûmetinin talebi üzerine gelmiş olduklarını beyan ve iddia ile iki Alman gemisinin itilâf donanmasına teslim olmaksızın İstanbulu topa tutup harap eyleyeceklerini, sonra ber-hava edileceklerini ilâve etti.

Enver paşa seferberliğin daha ilk günlerinde bir filonun, hususile bir kaç denizaltı gemisinin Osmanlı başkumandanlığı emrinde Marmarada bulunması Boğazların müdafaaası için elzem olduğunu hususî olarak Alman erkânı harbiyesine ıblâğ eylemiş olduğu gibi bu talebini sadaret vasıtasile de resmen müttefik Alman hükûmetine bildirtmişti.

Bu deniz kuvvetleri Avusturyanın Adriyatik donanmasından ifraz olunacaktı. Avusturya hükûmeti ise donanmasından kuvvet ayırmanın Adriyatik sahillerinin müdafaaasını zaafa duçar edeceğinden bahisle bu talebi kabul etmemişti.

Bunun üzerine Almanlar Akdenizde sıkışmış bir vaziyette kalan Göben ile Breslau'ı memnuniyetle Çanakkale boğazına sevk etmişlerdi. (2) Almanyâ elçisinin bu iki geminin Osmanlı hükûmetinin talebiyle Çanakkaleye geldiğini beyan eylemesi işte bu teşebbüse işarettti.

Said Halim paşa bir ittifak muahedesile devleti bağladığı Almanyayı kırmak, müttefik olduğu bu «kendi eserini» kendi elile bozmak yoluna girmek istemiyordu. O istese de Enver paşayı bu yola yatırmak imkânı olamazdı.

Bunun için müzakere gemilerin satılması safhasına intikal ettirilmişti. Nihayet elçiden hemen Berlinle muhabere ederek sabaha kadar muvafakat cevabı getirmek vaadi alındı.

Hükûmet 7 ağustosta neşrettiği bir beyanname ile devlet hesabına İngiliz teğzâhlarında yapılmakta olan (Sultanosman) deritnotunun son taksiti olan 700.000 lira verilmiş ve yarım saat evvel buna ve Reşadiye zırhlısıyla destroyerlerimize Osmanlı sancağının çekilmesi takarrur etmiş ken İngiltere hükûmetinin bunları gasbettığını gazetelerde ilân eylemişti. Tam bu günlerde Almanların böyle kuvvetli iki harp gemisini Türk sularına ithal eylemeleri ve bunların Osmanlı donanmasına inzımam ile bu donanmayı takviye etmeğe razı olmaları Türk efkârı umumiyesini İngilizlerden soğuttuğu kadar Almanlara müteveccih bir hale koyacaktı. İki Alman gemisinin böylece Osmanlı donanmasına iltihakı İngiltere hükûmetinin iki zırhlımızın İngiliz donanmasına ilhakı hakkında verdiği karara karşı bir «tazmin» olacaktı.

Vükela Berlin'den cevap gelinceye kadar sadrazamın konağında ayrıl-madılar.

(Arkası var)

(1) Liman von Sanders hatıratında Cemal paşanın: (Salimen ve muzafferden) dediğini kaydetmektedir. Cemal paşanın bitarafılık teminatında düşmanlara muzafferiyet temennisinde bulunacak derecede ıleri gideceğine ihtimal verilemez.

(2) General Kâzım Karabekir: Cihan har-bine neden girdik?

Macaristanla Bulgaristan arasında ticaret anlaşması

Budapeşte 11 (A.A.) — Macaristanla Bulgaristan arasında çarşamba günü bir ticaret anlaşması akdedilmiştir. «Anlaşma emtia kontenjanını fazlalaştırmağa ve iki memleket arasındaki iktisadi münasebetleri bir sene için tanzim etmektedir.

Şaşırtmak ve şaşırmak

Yeni harp şaşırtmak esasına dayanıyor. Kim karşı tarafı hayrette bırakırsa o kazanıyor. Zaten hayvanlar gibi insanlar da şaşırdıkları zaman yakayı ele verirler. Harp zaten yüksek bir şaşırtmaca oyunudur; fakat yeni harpte şaşırtmak, artık eskisi gibi, kurnazca tertip edilmiş tábîye hareketlerle orduları karşı karşıya getirmek, taarruzi merkez sikletlerini düşmanın en ummadığı noktalara tevcih etmek suretile olmuyor. Bilâkis düşman, karşısına ömründe hiç görmediği âletler çıkarılarak hayrette bırakılıyor.

Muharebe sahalarından çok gerilere gökten inen paraşütçüler, alev saçan tanklar, tüzerlerine ağır makineli tüfek bindirilmiş motosikletler, nihayet kopardıkları müthiş gürültü ile ortağı velveleye veren düdüklü tayareler son muharebelerde insanları şaşırtmakta oldukça mühim roller oynamışlardır. Hatta bu âletlerin Fransayı, İngilterenin kendi öz müttefiki olduğunu unutup muhasamatı ona tevcih edecek kadar şaşırtması bütün dünyayı hayrette bırakmıştır.

Fakat itiraf etmeli ki şaşırtıcı âletlerin en akla gelmiyenini İngilizler Libya çölünde İtalyanlara karşı tatbik etmişlerdir. Haberler arasında belki okumuşsunuzdur. Vadiülahrada bir İtalyan kalesine İngilizlerin yelkenli ve tekerlekler üzerinde hareket eden sahra kotralarile hücum edip kaleyi zaptettileri bildiriliyordu. İtalyanlar çölde yelken açıp bütün süratlerle kendilerine doğru gelen kotraları görünce birden şaşırılmışlar ve ihtimal İngiliz donanmasının bu bunları takib ettiği zehabına kapılarak kaleyi terketmişlerdir.

Bu dünya harbinden sağ ve salim çıkmak için şaşırmamak gerektir. Hazreti İsa «Kazanan kaybedecektir» demiş. Onu şimdilik «Şaşırın kaybedektir» şekline sokabiliriz.

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLUYOR?

İki kuyruklu buzağı

Şimali Amerikada Filadelfiya civarında ki bir çiflikte doğmuş olan bir buzağı tabiatın bir garibesi olduğundan bütün Amerikadaki ziraat erbabını alâkadar etmiştir. Buzağının iki kuyruğu vardır. Biri arkasında ve diğeri kafasındadır. Tam burnu üzerinde olan kuyruğu hayvanı ita' etmekte ve bilâkis diğer sığırların ağzına ve

gözüne müsellât olan sineklerin iz'acından kurtarmaktadır.

Amerika baytarları bu buzağıdan yeni bir cins sığır yetiştirilmesi imkânını düşünerek bu hayvana ehemmiyet vermektedirler. Kafasında ikinci bir kuyruğu olan sığır kendisini her türlü at sineği ve diğer mumur haşarettan koruyacağından daha sağlam ve daha kuvvetli olacaktır.

Dünyanın en garip gölü

Cenubi Amerika kıtasının en büyük dahilî deniz yarısı Bolıyya ve yarısı da Peru cümhuriyetleri dahilinde bulunan Titicaca gölüdür. 8200 kilometre mürabbî koca bir deniz olan bu göl Okyanusların sathından 3416 metre yüksektedir. Bu gölün çok derin olduğu hattâ Atlas Okyanusunun en derin yerlerinden ziyade umku bulunduğu ötedenberi duyulmuştur.

Şimdiye kadar bu gölün suları ve sahilleri bir türlü sıhhat üzere ölçilememiştir. Çünkü gayet yüksek olup havası seyrek olduğundan bu irtifaa çıkan insanların mesamatundan kan sızmakta ve çalışmaya imkân bırakmamaktadır.

Şimdiye kadar gölü tedkik ve mesaha etmek için bu yüksek yerlere çıkan hen fevveleri azaları yukarıda söyledikimiz sebepten ve mütemadi baş ağrısı çektiklerinden maksadlarına bir türlü muvaffak olamamışlardır. Maahaza bazı cesur ve mukavemetli âlimler ahiren gölü hayli tedkike

muvaffak olmuşlar ve gayet garip neticeler almışlardır. Âlimlerin tedkiklerine göre gölün derinliği mevsime göre değişmektedir. Meselâ bir ay 270 metrelilik bir derinlik bir ay sonra 300 metreyi bulmaktadır. Lâkin bu değişme mevsimin tesiri ile yani yağmur ve karın yağış yağmaması neticesi olmayıp şimdiki kadar mahiyeti anlaşılmayan tabiatın esrarından ileri gelmektedir.

Bu gölün âlimlerden ziyade maceraperestlerin alâkadar olacağı bir başka hususiyeti vardır. İspanyollar Cenubi Amerikayı zapt edip bir kuzl tenli devletini imha ettiklerinden zaman kızı tenliler devletin hazinesini gölün sahilinde ve derin bir yerdeki mağaraya koymuşlardır. Suyun sathını yükseltmek veya alçaltmak için kızı tenliler kendilerince malûm kapaklar kullanıyorlardı. Şimdi bu kapak bulunacak olursa gayet zengin bir altın ve gümüş ve mücevherat hazinesinin meydana çıkacağı bekleniyor.

Günün Ansiklopedisi

İrlandanın tarihçesi

İrlanda, herhangi bir yabancı istilâya karşı kendini korumak üzere hazırlanıyor.

Britanya toplu adalarının garbinde bulunan bu ada, 84,394 kilometre mürabbî mesahalı ve 4,390,000 nüfusludur. İngiltere imparatorluğundan hemen tamamille ayrılmış müstakil bir devlet halinde idare olunur. Kendi diline nazaran ismi Eire'dir. Merkezi Dublin Bel-fast'dır.

İrlanda, granit, bataklık ve kısmen de ormanlardan mürekkep bir araziye sahiptir. İklim ekseriya sislidir. Gulf-Stream denen sıcak deniz suyu cereyanı burasını ısıtır. Gayet mükemmel otlakları vardır. Madenleri zengindir. Shannon başlıca nehridir.

İrlanda Kelt'lerle meskünken orta çağda hristiyanlığı kabul etti. On ikinci asrda İngiliz kralı ikinci Henri tarafından istilâ edildi. Müteakip asırlarda bu istilâ genişledi ve tamamlandı.

Asker ailelerine yardım

Sinop 11 (A.A.) — Halen silâh altında bulunan askerlerimizin ailelerine geniş ölçüde yardım maksadile vilâyette, kazalarda ve nahiyelede büyük mülkiye âmirlerinin rıyasetine teşekkül eden komisyonlar köy kanununun hükümleri dairesinde faaliyete başlayarak bir kaç gün içinde asker ailelerinin miktarı ve ziraat işleri tespit edilerek her tarafta imce suretile ekinler biçilmekte, harmanlar yapılmakta ve buğdayları anbarlanmaktadır. Hükümetimizin askerde bulunanların köyde kalan işleri üzerindeki yüksek alâkası bütün muhitte sevinç uyandırmıştır.

Metresini öldürdü

İzmir 11 (Telefonla) — Dikilide tü-tün amelesinden Gelibolu Yaşar adında biri kıskançlık saikasıyle metresi 30 yaşında Saniyeyi muhtelif yerlerinden ekmek bıçağı ile yaralayarak öldürmüştür. Yaşar, araya giren 50 yaşında bir kadını da ağır yaralamıştır.

Türk milletine düşen vazifeler hakkında konferanslar

Balıkesir 11 (A.A.) — Cümhuriyet Halk Partisi Vilâyet idare heyeti tarafından nahiye ve kazalarımızda dünya ahvalının bugünkü durumu karşısında Türk milletine düşen vazifeler hakkında Ayvalık, Albey, Altınova, Sındırgı, Gölcük, Susurluk, Gönö, Bırhanlıye kaza merkez ve nahiyelelerinde Halkevi salonlarında ve Parti merkezlerinde konferanslar verilmiştir.

Halkımızın bu konferanslara gösterdiği alâka çok fazladır.

Mersinde final ve grup birincilikleri maçları

Mersin 11 (A.A.) — Sekiz bölgenin iştirak ettiği içel futbol final müsabakası Mersin ile Malatya takımları arasında çok kalabalık bir seyirli huzurunda yapılmış ve Mersin takımı grup şampiyonluğunu kazanmıştır.

Türkiye birincilik müsabakalarına iştirak edecek olan Aydın, Kocaeli, Kayseri grupları şampiyonları şehrimize gelmiştir. Müsabakalar cumartesi günü başlayacaktır.

PANAMA KANALI

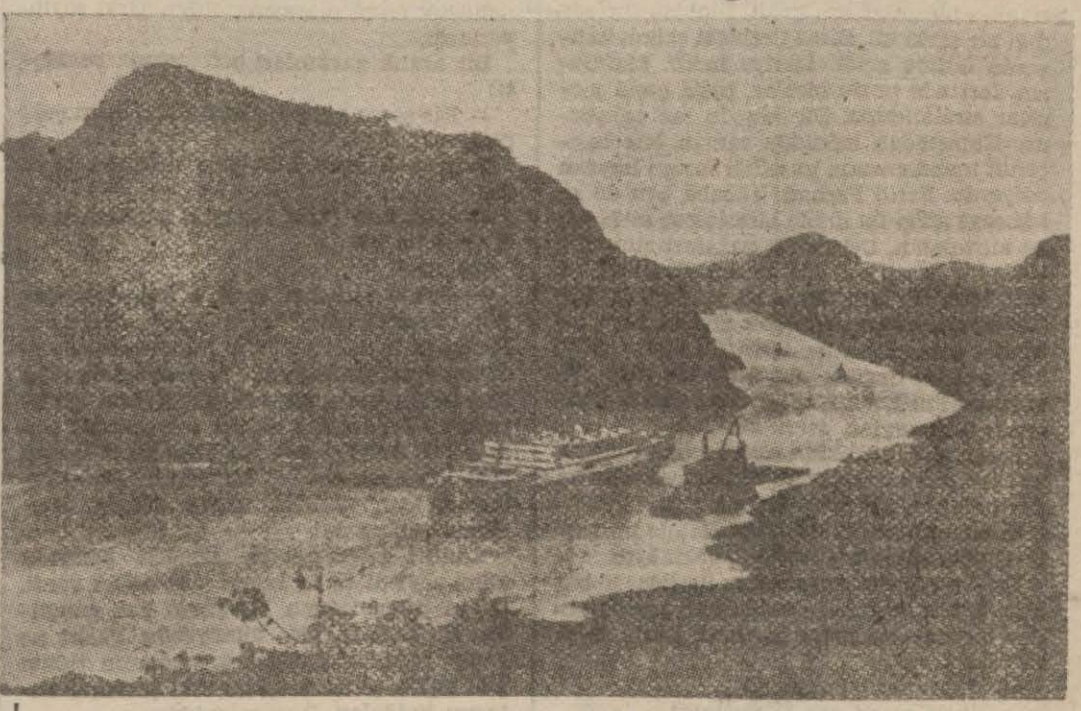
Topraktan yeni şehirler biten Panama mintakası nasıl bir yerdir?

Son günlerde Vasingtondan gelen telgraflar, Amerika hükümetinin, ihtiyatî bir tedbir olmak üzere, Panama kanalının iki başında torpil tarlaları vücuda getirdiğini bildirmektedir. Amerika bu suretle kanala karşı âni bir taarruz yapmasına mâni olmak istiyor. Bundan başka kanalda hava tarruzuna karşı yeni tertibat alınmış, sahil bataryaları da kuvvetlendirilmiştir.

Panama, Amerikanın ortasında dar bir berzahtı. Yarım asır evvel Atlantik sahillinden Büyük Okyanus sahillerine geçecek gemilerin bütün cenubi Amerikayı dolaşması lâzım geldiği, bu yüzden çok vakit kaybettiği düşünülerek bu berzahın delinmesi ve bir kanal vücuda getirilmesi düşünülmüştür. Bu fikri ilk ortaya atan, Süveyş kanalını açmış olan Fransız mühendisi de Lesseps'dir. De Lesseps Fransada, bu kanalın çok kârlı bir iş olacağını anlatmış ve 1888 senesinde 750 milyon frank sermaye ile bir şirket kurarak işe başlamıştır. Fakat bir çok muistimaller yüzünden şirket işini devam ettirememiştir.

Bu hâdisse Fransada gürültüye sebep olmuş, bir çok mebuslar, eski nazırlar bu işte medhaldar olmak töhmetile tevkiif edilmişlerdir. Bunlardan bir kısmı mahkûm edilmiştir. «Panama rezaleti» ismi verilen bu hâdisse üzerine 1889 da şirket dağılmıştır.

Bundan sonra kanal açmak teşebbüsü bir müddet uyumuş, ancak 1900 senesinde yeniden canlanmıştır. Bu defa işin başında Amerika bulunuyordu. Amerika, Panama kanalını yalnız ticarî bir iş olarak değil, aynı zamanda askerlik bakımından da mühim görüyordu. Bu kanal sayesinde Amerika donanması süratle Atlantikten Okyanusa veya Okyanustan Atlantığe geçebilecekti. O zamanki Panama araziye Kolombiya hükûmetine tâbidi. Bu hükûmet kanalın açılması için izin vermek hususunda müşkülât gösteriyordu. Panama halkı kanalın kendilerine büyük iktisadî menfaatler temin edeceğini düşünerek 903 de ayaklandı ve Ko-

Panama kanalından bir görünüş

lombiyeden ayrılarak yeni bir cümhuriyet teşkil etti. Bir çok büyük devletler yeni cümhuriyeti tanıdılar.

Aradan çok zaman geçmeden kanalın inşası için Panama cümhuriyeti ile müzakereler başladı. Panama hükûmeti kanalın iki sahilinde 1435 kilometre araziye Amerikaya bırakmağı kabul etti. Buna mukabil Amerika, yeni cümhuriyete 10 milyon dolar verdi ve her sene 250 bin dolar vermeğı kabul etti. Derhal işe başlandı. İnşaat 913 de bitti ve 914 senesinde kanal açıldı. Kanalın uzunluğu 81 kilometre, genişliği 91 ve derinliği 12,5 metredir. Yeni kanal 923 senesine kadar kâr bırakmadı. Fakat bu tarihten itibaren muamele yüzde 333 arttı, bu suretle kanal kârlı bir iş haline aldı.

Panama kanalının iki sahilinde, Amerikaya terk edilen arazide 41 bin nüfus vardır. Burası bir Amerikalı vali tarafından idare edilir. Panama Babil kulesi gibidir. Burada dünyanın dört bir

tarafından gelmiş insanlara tesadüf edilir. Kanalın iki başında yeni kurulan şehirler çabuk büyümekte ve mamur bir hal almaktadır. Buraya uğrıyan vapurlardan karaya çıkan bahriyelilerin vakitlerini hoşça geçirmeleri için bir çok eğlence yerleri vardır.

İklim sıcaktır. Deniz köpek balıkları doludur. Bu sebeble çelik ağlarla muhafaza edilmemiş yerlerde denize girmek çok tehlikelidir. Kirlarda yılan ve timsahlar çoktur. Bunun için gezerken ihtiyatlı ve tedbirli bulunmak lâzımdır. Sahilden biraz içlere gidince meralar göze çarpar. Buralarda hayvan beslenir. Maymun ve papağan da pek çoktur.

Panamaya vapurlardan başka pek çok tayyare de uğrar. Burası aynı zamanda mühim bir hava istasyonudur. Bir çok meraklılar timsah avı için içerilere giderler. Panama beş on sene sonra ikinci bir Şanghay halini almak istidadını gösteriyor.

Gençlik klüpleri teşkili

Beden terbiyesi genel direktörü Zonguldakta izahat verdi

Zonguldak 11 (A.A.) — Zonguldak Beden terbiyesi Bölge İstisare heyeti dün vali ve bölge başkanı Halil Aksoy'un reisliğinde toplanmıştır. Toplantıya şehrimizde bulunan Beden terbiyesi genel direktörü general Cemil Taner de iştirak etmiş ve beden terbiyesi mükellefiyetinin tatbiki ile gençlik grup ve klüplerinin teşkili işleri üzerinde izahat vermişlerdir.

Zonguldak bölgesi kazalarında ve Ereğli kömür işletmesinde Kömür İş, Türk kömürü ve diğer resmi ve hususî kömür ocaklarında müteaddit gençlik klüp ve grupları açılacaktır. General Cemil Taner buradaki mesaisini bitirerek dün Çankırıya hareket etmiştir.

Demirspor grup birincisi

Bursa 11 (A.A.) — Şehrimizde yapılmakta olan futbol grup birincilikleri müsabakaları dün Eskişehir şampiyonu Demirspor takımı ile Kocaeli takımı arasında yapılan final maçı neticesinde, Demirspor 5-0 galip gelmek suretile grup birincisi olmuştur.

Denizde boğuldu

İzmir 11 (Telefonla) — Şehitlerde iplik fabrikası amelesinden Arif adında bir işçi gece denize girmiş ve bir daha çıkmamıştır. Karısı zabıtaı haberdar etmiştir. Arifin cesedi Alsancak iskelesi altında bulunmuştur.

Karamürsel hattı

Karamürsel (Akşam) — Denizyolları İdaresinin Karamürsel ve İzmir seferine tahsis ettiği ve senelerdenberi haftada üç gün işletmek olan Uğur vapuru perşembe günü malûm olmayan bir sebepten mutad seferini yapmamış ve Tophane rihimından kalmamıştır. Yolcusu ve eşyalar gelmemiştir. Pazar günü vapuru kazamız iskelesine uğrayıp uğramıyacağı belli değildir. Denizyolları İdaresinin dikkat nazarını çekeriz.

Karısını boğazlamağa kalkışmış

Adana (Akşam) — Kozan çarşısında Abdurrahman isminde bir genç karısını boğazlamağa kalkışmıştır. Abdurrahman, karısını kendisine ihanet ettiğinden bahisle mahkemeye müracaat etmiştir. Mahkemeden çıktıktan sonra karşı ortasında bıçağını çekerek kadının üzerine atılmışsa da halk bacağı elinden almış ve cinayete mâni olmuştur.

★ Karagömrükte Aynalı bakkal sokakında oturan Ayten ile Anesto isminde iki kız kavga ederek her ikisi de taşla birbirlerinin başlarını yarmışlardır. Polis iki çocuğu da yakalayarak tahkikata başlamıştır.

Yeni Erzincan

Yeni şehir, muvakkat şehrin 1,5 kilometre ilerisinde kurulacak

Erzincan (Akşam) — Yeni Erzincan şehrinin şimdiki muvakkat şehrin bir buçuk kilometre ilerisinde kurulacağı tahakkuk etmiştir. Nafia Vekâleti şehircilik mütehasası gelmiş ve yeniden kurulacak şehrin planlarını tanzim etmiştir. Vağver köyü civarında mevcud üç büyük küme ağaçlık yenişehrin merkezini teşkil edecek ve cümhuriyet meydanı olacaktır. Devlet daireleri burada kurulacaktır. Ziraat bankası ve inhisarların yeni binaları da devlet mahallesinin iki başında yer alacaktır.

Bütün yurdda yüksek şefkatle uzun zamandır bakılan Erzincanlılar, Kızılâyın yüksek yardımıyla buraya iade edilmektedirler. Şimdiki cadırdı iskân edilen Erzincanlılar için bu kısım barınmalarını temin maksadile Kızılây tarafından her birinde 12 aile iskân edilecek 90 pavyon yapılmaktadır. Pavyonların bütün inşaa malzemesi Kızılâyca temin edilmiş ve gene işçiliği de bu büyük hayır müessesesince ödenmek üzere müteahhide ihale edilmiştir. Yakında işe başlanacaktır.

Ziraat Vekâleti mintaka çiftçisinin hasad içinde çok mühim yardımcı olacağı muhakkak olan (20) tane orak makinesi gönderilecektir. Bu makineleri traktörlerle harman makinelerinin de takip edeceği sevinçle öğrenilmiştir. Bu yerinde ve büyük muavenet güçleiy çok memnun etmiştir.

Erzincan belediye reisliği Vekiller heyeti kararile vali uhdesine verilmiştir. Uzun yıllar Maraş belediye reisliğinde yüksek muvaffakiyet göstermiş olan valimiz doktor Süküti Tükelin bu işte memleket lehine büyük muvaffakiyet göstereceği şüphesizdir. Yeniden intihap edilen belediye meclisi bugünlerde valinin rıyasetine toplanacak ve 940 bütçesini tanzim edecektir.

Şarkî Karahisarda

Şarkî Karahisar 11 (A.A.) — Vilâyet Nafia ve Sıhhat müdürleriyle kazamız kaymakamından müteşkil bir heyet zelzeleden fazla hasar gören köylerimizin yeniden inşaa mahallerini tesbit etmek üzere on gündenberi köylerde sıhhi, ziraî ve jeolojik tedkikat yapmaktadır.

Heyetin bu çalışmaları on gün daha devam edeceği anlaşılmıştır.

İzmirin ihracatı

İzmir 11 (A.A.) — «Eksnor» isminde bir Amerikan vapuru İlanımızdan 800 balya tütün, 400 ton dökme ve 200 ton varilde pirina yağı, 1500 sandık rafine zeytinyağı ve 100 sandık sigala yağı yükliyerek bu sabah Amerikaya hareket etmiştir.

Beyoğlu Halkeviden: «Motör, direkciyon, seyrişef» kursu 15/7/940 pazartesi günü saat 18,30 da Evimizin, Beyoğlundaki Karılman karşısında Nurziya sokakında Parti binasındaki temsil salonunda faaliyete başlayacaktır. Kayıtlarını yaptırmış olanların teşriflerini rica ederiz.

Tayyare modelcilik kursu

15 Temmuzdan 15 Ağustos kadar devam edecek

Dünya tayyareciliğinde görülmekte olan terakki ve inkişafı göz önünde tutarak yurdda tayyareciliğe hevesi artırmak ve tayyare ile küçük yaştan meşgul olmağı temin etmek maksadile bu sene 15 temmuzdan 15 ağustos kadar devam etmek üzere Türk hava kurumu tarafından İstanbul Sanat mektebinde bir tayyare modelcilik kursu açılacaktır.

Bu kursa yurdun muhtelif vilâyetlerindeki lise ve orta okul muallimlerinden 50 kişi iştirak edecek ve bunlara, tayyare modeli yapabilmeleri için ameli ve nazari ders verilecek ve kendilerine muhtelif tip model yaptırılacaktır. Kurs nihayetinde bu muallimler mekteplerine dönerek kursta gördükleri metodları talebelere öğretecekler ve bu suretle modelcilik yurdun her tarafında taammüm etmiş olacaktır. Bu maksadla Türk hava kurumu, model imaline lüzumlu olan bütün malzemeyi meccanen verecektir.

Kurs 15 temmuz pazartesi günü Türk hava kurumu başkanı ve Erzurum mebusu Şükrî Koçak tarafından Sultanahmetteki Sanat mektebinde merasimle açılacaktır.

Kursu müteakip ağustosun 18 inci pazartesi günü Yeşilköyde bir model müsabakası yapılacaktır. Bu müsabakaya iştirak etmek isteyenlerin şeraiti öğrenmek ve kayıtlarını yaptırmak üzere Türk hava kurumu İstanbul havacılık mümessilğine müracaat etmeleri lâzımdır.

Konyada çekirge mücadelesi

Konya (Akşam) — Mahsulâtta büyük zarar veren çekirgelerle esaslı bir mücadeleye girişilmiş ve çekirgeler tamamen imha edilmiştir. En çok Fas ve İtalyan melez çekirgeleri görülmüştür.

Bu gece nöbetçi eczaneler

Beyoğlu mintakasinda merkezde: (Beyoğlu), (Hayreddin), (Taksim), (Taksim), (Şişli), (Needet), (Galatada), (Karaköy), (Kasımpaşıda), (Müeyyed), (Hasköyde), (Halhoğlu), (Fatih mintakasinda: Şehzadebasında (Hamdi), Şehremininde (Hamdi), Karagömrükte: (Fuad), Fenerde: (Vitali), Samat-yada: (Rıdvan), Aksarayda: (Sarım), Eminönü mintakasinda merkezde: (Salih Necati), Kâğıkpazarda: (Yorgi), Alemdarda: (Ali Rıza), Kumkapıda: (Cemil), Diğer mintakalarda: Üskü-darda: (Ahmediyeh), Kadıköyde: (Yeni eczane), (Merkez), Beşiktaşta: (Vidni), Sarıyerde: (Osman), Büyükdada: (Şinasi) Rıza), Heybelide: (Tanaş), Eyyüp-te: (Arif) eczaneleri.

[Ortaköy, Arnavutköy, Bebek eczaneleri her gece nöbetçidirler.]

Mevsimin ilk
kürek yarışıGalatasaray - Beykoz bu
pazar karşılaşiyor

birşey istemedi.

Garsonlar masasından biraz arkada, gözleri kendisinin üzerinde olduğu halde bekliyorlardı. Ferid Ferhad elini tabakasına götürse üç kibrit birden çakılıyordu. Genç adam kendi kendine: «Tuhaf şey... Artık bu derecesi de fazla..» diyordu.

Çalgıcılar ona bakıp saz çalıyorlar, hanendeler onun masasına doğru şarkı söylüyorlardı.

Bir aralık garsonları şefi yanına yaklaştı: — Bir şarkı emreder misiniz?... Saza çaldırabiliriz... dedi.

Ferid'in hayreti büsbütün artmıştı. Sordu: — Hariçten şarkı istemek usulünü kaldırmadınız mı?...

Garson: — Aman efendim, dedi, o sizin için değil... Ferid Ferhad bir müddet düşündü: Hangi şarkıyı isteyeceğini bilmiyordu. Kendi kendine: «Ah, dedi, manzumelerimden biri bestelenmiş olsaydı, şimdi onu çaldırardım.» Birdenbire aklına çok eski bir şarkı geldi. Daha çocuk sayılacak bir yaşta işittiği ve çok sevdiği bir şarkı... Bu «Kollarında can vereyim, başka birşey istemem» şarkısı idi.

Yanına gelen adama istediği şarkının adını söyledi. O da koşup saza haber verdi. Lâkin çalgıcıların bir kısmı pek gençti. Bu şarkıyı iyice bilmiyordu. Fakat ne yapıp yaptılar. İhtiyar kemancının tulumu gibi şişkin çantasında bu eski şarkının notasını buldular. Hemen çaldılar.

Biraz sonra garsonların şefi bir kere daha geldi:

— Başka bir şarkı emretmez misiniz?... diye sordu. Fakat Ferid Ferhad:

— Teşekkür ederim... Çaldıkları herşey hoşuma gitti... Hususî birşey istemiyorum!.. Cevabını verdi. Artık iltifatlan sükunetle. İkinci bira dublesini de içtikten sonra garsondan hesap istedi.

Parayı verirken garsonlar hafif bir hayret içindeydiler. Bu sırada bahçe sahibi de yanına yaklaştı. Ferid Ferhad:

— Efendim, dedi, geçen sene bir kere de bizim Beyoğlundaki kışık yerimize, bara gelmiştiniz. Hattâ hiç unutmadım o gece 370 lira sarfetmiştiniz. Yanınızda arkadaşlarınız da vardı...

Ferid Ferhad şaşkın: — Yanılıyorsunuz, dedi, ben hiç sizin kışık yerinize gelmedim. Sonra hayatımda bir gecede 370 lira harçettiğimi bilmem...

Bahçe sahibi güldü: — Aman efendimiz lütfen mi ediyorsunuz? Zatiâliniz meşhur tüccar Mehmed bey değil misiniz?... Vakti bir kere müşerref olmuştum ama derhal sımanızdan tanıdım.

Ferid Ferhad: — Hayır... dedi, ben şair Ferid Ferhadım... Fakat bana pek benzeyen Mehmed bey isiminde çok zengin bir tüccar olduğuna ben de işittim... Herhalde benzettiliniz...

Şair bahçeden dışarıya çıktı. Şimdi işi anlamıştı. Lâkin dalgınlıkla eski şapkasını bahçede bir iskemle üzerinde unutmuştu.

Evvelâ gidip şapkasını alacak oldu. Lâkin biraz evvelki iltifatları düşündü. Bahçeye yeniden girmeğe utandı. Şapkasını almakta vaz geçti...

Hükmet Feridun Es

ANKARA RADYOSU

12 Temmuz cuma öğle ve akşam
12,35 Türk müziği, 12,50 Haberler, 13,05 Saz eserleri, 13,20 Senfoni (PiAk), 13,05 Cazband (PiAk), 13,30 Halk havaları, 13,50 Müzik, 19,15 Türk müziği, 19,45 Haberler, 20 Faal heyet, 20,30 Konuşma, 20,50 Türk müziği, 21,15 İktisad saati, 21,30 Radyo gazetes, 21,45 Salon orkestrası, 22,30 Ajans ve borsa haberleri, 22,45 Cazband (PiAk).

13 Temmuz cumartesi sabahı

7,30 Program, 7,35 Operetten parçalar (PiAk), 8 Haberler, 8,10 Ev kadını, 8,20 Halk şarkıları (PiAk).

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

ANKARA RADYOSU

Esrarlı Yüzük

AŞK ve MACERA ROMANI

Tefrika No. 35

Nakleden: (Vâ - Nû)

Delikanlı, tereddüd eder gibi oluyordu.

— Aradan bunca sene geçtikten sonra ortada ne şahid kalmıştır, ne isbat... diye şüphesini büsbütün tebarüz ettirdi. Halbuki bu muhitte bir çok insanlar, onunla ahbaplık tesis ettiklerinden, iyiliğini gördüklerinden hep lehinde bulunacaklardır... Zira İzmir ki vatanıdır, burada hiç kimsenin aklından en küçük bir şüphe geçmedi. Belki hakiki Raif bey çıkıp gelse onu tanıyacaklar, bunu tanyacaklardır.

— Birakın, canım, ya efendi... Ben insanları bilirim... Birinin üzerine hücum olmasın... Hemen eş dost ona saldırarak paralamaya uğraşsınlar... Bilhassa Raif bey gibi zengin bir adam... Kimbilir etrafta ne gibi kinler uyandırmıştır... Onu kıtır kıtır yemek istiyecilerdir.

Cemil düşünüyordu. — Bu işin içinde en mühim rol Mahir Paşadarlıya aittir... dedi. — Varis o olduğuna için, onun şikâyetine bulunması lâzım... Adliye müraaat tarafı olacak mı?... Ne düşünüyor acaba?... Fikrini yokladınız mı?

— Evet.

— Ne dedi?

— Aman, bırakın şu nanemollayı... Neredeyse mirası tepecek... İçine belki bir şüphe düşmüştür amma, miras kıran edip duruyor...

— Öyleyse mesele kalmadı... Mademki davacı olması icab eden zat, bir müraaatte, şikâyetine bulunmayacak; Raif beyin hakikî Raif bey olduğu kanaatinde, öyleyse bize halletmek düşer...

Hacı Esad:

— Öyle gibi... Ama zahiren öyle... Bu zatın bir de kız olduğunu unutmamalı... Ben, bütün bu cihetleri düşünerek size müraaat ettim... Kız sizi seviyor... Onun üzerinde fevkalâde müesses olabiliriz... O da babası üzerinde tesirini gösterir...

Anladınız mı?

— Şimdi artık Cemil Veli, muhababına daha büyük bir dikkatle bakıyordu.

Şu Iraklı, vatandaşlarının belki de en ahlâksızıydı. Fakat şüphesiz ki ahlâk değildi. Ne yapmak istediğini biliyordu. Gayesine doğru emin adımlarla ilerliyordu.

Arap, devamla:

— Anladınız mı?... Herşey sizin elinizde...

— Nasıl.

— Bir sözlüğe bağla.

— Ne gibi?

— Feriha hanıma deyiniz ki...

« — Şayed babanı Sarıvasıf paşazade Raif bey aleyhine dava açmağa razı edersen ve bu davada muvaffak olursa seni alırım... Kalıbını basarım ki bu işin içinden alacağın akıyla çıkacağın... »

— Peki.

— Bravo!..

— Öyleyse bir mesele kalıyor.

— Ne?

— Şu işin tafsilâtını öğrenmek... Ne yoldan harekete geçeceğimizi tesbit etmek.

— Mükemmel efendim... İşte mesele...

Arap anlattı:

— Efendim... Bendeniz Raif beyi tanıdığım sırada kendisi epeyce zamandır Bağdadda, Basrada ve Musulda arazi sahibi bulunuyordu. Çiflikleri vardı... Hurma ticareti yapıyordu... Petrol kuyularındaki hisselerden de eline müim bir miktar geçirmişti.

«Şattelârab denen tariht nehrin kıyılarında o artık prens gibi bir hayat yaşamaya başlamıştı ve muhitindeki bedevîler arasında çok muamelesi vardı... Oralarını işitmişsinizdir... Medeniyet yatağı olmakla beraber iptidailiğini hâlâ muhafaza etmiş yerler... »

«Raif, çok müteşebbis bir zat olduğu için, servetine servet katmak maksadıyla, kâh o bereketli nehrin kıyılarında dolaşarak; ziraatten usaro çıkarmaya çabalıyordu. Kâh çölleri geçiyor, yerin dibindeki kuyulardan dünya sanayiine petrol emzirmeğe uğraşıyordu.

«Bir Akdenizli için, — Hele Osmanlı devleti oralarından yeni çekildiğinden — bir Türk için her cihette tehlikeli bir yama sahasıydı burası... Evvelâ iklim noktasından... Türlü türlü hastalıklar vardı... »

«Sonra da şunun bunun suikastına uğramak ihtimali... »

«Raif, bunu biliyordu. Sırf menfaati noktasından orada kalıyordu. Zira ya-

şadığı her sene ona yüz binlerce lira kazandıyordu. Hem de bu tehlikeden zevk duyuyor gibiydi...

«İşte bu sıralarda benimle tanıştı. Ben bedevîlerin bütün âdetlerini ve bütün incelikleriyle insanlarını gayet iyi biliyordum. Ona faydalı olabildim. Netekim oldum. Sütmem bedevî bir kadındı. Beni çölde göçebelelerin yanına vermişlerdi. Arap âdeti böyleydi. Ben çocukluğumdan beri bütün ahval ve şeraiti öğrenmiştim. Servetinin artmasına ben de acizane hizmet ettim.

Cemil:

— Demek bu herif bizim sandığımızdan da çok zengin.

— Tabii.

— Milyoner?

— Öyle.

— Şurasını eyice anlamak istiyorum ki, Irak'taki bu zenginleşme hakiki Raif beyin zamanına mı, yoksa sahtesinininkine mi rasladı?

— Hakiksinin... Söylemiştim... Buna dair elimde vesika da var... İstinadgâhlarından biri budur.

— Anlatın.

— Evvelâ ilk vesikamdan bahsedeyim... Onun sayesinde ilk izi buldum.

— Buyurun.

Arap bir müddet sustu. Zihnindekileri toplamak istiyor gibiydi.

Sonra yavaş yavaş başladı:

— Bir kadın vardı... Bir bedevî kadını... İşte, o beni ilk defa olarak şüphelendirdi.

«Bundan iki sene evveldi. Raif beni Irak'ta iş başına yollamıştı... Bu, daha doğrusu orada şüphelendiği bir mesele-

nin tahkiki içindi. Suistimal oluyor mu,

ÂŞIK GARİP

BÜYÜK HALK MASALI

Tefrika No. 14.

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Ben dağlarda dolaşan, nasılsa yolunu şaşırp Halep gibi
fettanlar ve asilzadeler şehrine düşen bir zavallıyım

— Beni nereye götürüyorsunuz? Saray başka yolda kaldı...

Diye söylemeye başlamıştı. Gerçek, Âşık Garibi, saraya değil, saraydan başka bir yere götürüyorlardı. Muhafızlar:

— Geneni tut... Yoksa canını yakarsın. Biz, emir kuluyuz. Paşadan ne emir aldıkça, onu yapmağa mecburuz.

Diyecekti. Biraz sonra, şehir kenarında geniş bir hurma bahçesine daldılar. Burada, etrafı kale duvarları gibi yüksek burçlarla çevrili bir ev vardı. Evin avlusuna girer girmez, atlılar atlarından indiler, Garibi de atından indirdiler.

Garib, tehlikenin yaklaştığını görünce, atlarına yalvarmağa başladı:

— Burası neresidir. Beni, bu kaleye benziyen eve neden getirdiniz. Kim var burada? Allah rızası için bana hakikati söyleyin!

Atılardan biri, evin zemin katından, uzun ve ağır bir zinciri sürükleyerek bahçeye getirdi:

— Burası, Zübeyde sultanın zindanıdır. Anladın mı?

— İyi amma, beni bu zindana neden getirdiniz... Suçum nedir?

— Suçunu sen bidden iyi bilirsin. Zübeyde sultana borçlanmışsın... Borcunu vermeden kaçıyordun... Haber almış... Biz gönderdik. Onun emriyle seni burada hapsedeceğiz.

Âşık Garibin dizlerinin bağı çoktan çözülmüştü. Karşısındaki adamların hepsi de ırlı boylu, canavar bakışlı kimselerdi. O, tek başına, bu canavarlarla nasıl mücadele edebilirdi?

Zavallı Garib ne dediyse, para etmedi. İki bacağına da sıkıca zincirleyip, evin bodrum katına sürükleyerek indirdiler. Adamlardan biri güldü:

— Sen, yalnız Halebin parası ve kumaşları mı meşhurdur sanıyorsun? Buranın zindanları ve insanı zindana düşüren fettanları da pek meşhurdur. Bunu duymadın mı hiç?

— Hayır, duymamıştım, ağalar! Duysaydım, gelir miydim buraya?...

Zindanda gözüyle görmüyordu. Âşık Garib yere çöktü. Zincirlerin şakırtısını duydukları sırayan yürekli çok üzülüyordu. Bağdaddaki demirler o kadar ağırdı ki, Garib oturduğu yerden kalkamıyordu.

— Ağalar, erler! dedi - hiç olmazsa, şu kapıyı aralık bırakın da, bahçeden içeriye biraz ışık ve hava gelsin...

Paşanın muhafızları çok insafsızca davranıyorlardı. Garibin hiç bir istediğini yapmıyorlardı.

— Haydi, geber uyu burada...

Diye bağırarak, demir kapıyı kapayıp üstünden kilitlediler. Muhafızlar bahçeden uzaklaşırken, Garibin sesini uzaktan duyuyorlardı:

— Erler, ağalar! Ben gibi bir garibi zincirleyip hapsedemeyi marifet değil. Gücünüz yetiyorsa, sultan diye tapmışınız o Bağdadda cariyenin esaretinden kurtulunuz!

Muhafızlar gülmeye yollarına devam ettiler. İçlerinden biri, yüksek sesle söylüyordu:

— Arkadaşlar, bu iş, beşer altına yapılmaz. Zübeydeden birkaç altın daha koparmaya bakalım.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

yni! demişti. Vezirin gözdesi bu iniltiyi duyunca müteessir oldu. Köşkün bodrum katına indi, kapıyı açtırdı.

Garib, köşke kimin geldiğini bilmiyordu.

— Gene o cellâdlar mı geldi? Günahkar erler, ağalar! Benim iskençeye tahammülüm yoktur. Ben zaten bağı yanık bir âşığıyım... Bu aşk beni gurbete düşürdü, ocağı mı söndürdü. Bir insan için bundan daha büyük iskenç olmu mu? Diye bağıyordu.

Zübeyde kapıyı açınca, haremağası geri çekildi. Kapıdan süzülen ışık, Garibin yüzüne vurunca, zindanın içinde sanki yeni bir güneş doğmuş gibi, Zübeydenin gözleri kamıştı... Dizleri titremeğe başladı, kışık bir sesle:

— Garibim, dedi, ben geldim. Başını kaldır da bir kere yüzüme bak! Seni delice sevdiğimi, seni elde etmek için herşeyi yapmağa muktedir olduğumu hâlâ anılamadın mı?

Âşık Garib, Zübeydenin sesini duyunca ürperdi:

— Gene bu fettan kadın geldi karşıma. Allahım, sen bana sabır ver... Sen beni bu şeytanın şerrinden koru!

Diye mırıldanarak, yerinden kımıldamak istedi.

Garibin bacaklarındaki zincirler şakırdıyınca, Zübeyde ağlamağa başladı:

— Seni bu halde görmek istemezdim, Resul! Fakat, bu cezaya sen müstahak oldun! Neden bana danışmadan, beni görmeden yola çıkmıştın? Ben sana: «Benim rızam olmadan, Halepten bir yere gidemezsin!» dememiş miydim?

Günlük Borsa

ESHAM ve TAHVİLÂT - KAMBIYO

ve NUKUD FİATLARI

11 Temmuz 1940 Perşembe

DEVLET BORÇLARI

	Lira Kr.
% 7,50 1933 Türk borcu I	18.15
" " " " II	18.15
" " " " III	18.15
" " 1934 Türk borcu ikinci sıra	20.80
" " 1918 İstikraz tahvili	19.05
" " 1933 İkramiyeli Eranı A.B.O.	19.05
" " 1934 Sivas-Erzurum D.Y.I.	19.45
" " 1934 Sivas - Erzurum D.Y.II	19.55
" " 1934 Sivas-Erzurum D.Y.III	19.55
" " 1934 Sivas-Erzurum D.Y.IV	19.55
" " 1934 Sivas-Erzurum D.Y.V	19.55
" " 1934 Sivas-Erzurum D.Y.VI	19.55
" " 1932 Hazine bonoları	62.50
" " 1934 " " "	15.50
" " 1935 " " "	29.50
" " 1938 " " "	48.12
Anadolu demiryolu tahvili I-II	86.00
Anadolu demiryolu mümessil senet	35.00
Haydarpaşa limanı	38.00
Haydarpaşa limanı mümessil senedi	35.00

HİSSE SENETLERİ

T. Cumhuriyet Merkez bankası	89.00
Türkiye İş Bankası (Nama muharrer)	8.30
Türkiye İş Bankası (Hamile alt)	8.50
Türkiye İş Bankası müessis hissesi	76.00
Anadolu demiryolu şirketi (% 60)	22.25
Anadolu demiryolu şirketi (% 100)	34.50
Eskişehir çimento şirketi	7.60
Şirketi Hayriye	23.00
Şirketi Hayriye temettü	16.00

ECNEBİ TAHVİLLERİ

Kredi Fonsiye 1903	91.00
" " 1911	68.00
" " Amortli	60.00
" " Kupon	1.55

NUKUT

Türk altını	2275
Külçe altını 24 Ayar bir gramı	2.52
Osmanlı Bankası «Banknot»	2.10

KAMBIYO

	Türk lirası
Londra üzerine 1 Sterlin	8.24
Newyork üzerine 100 Dolar	140.00
Paris üzerine 100 Frank	29.4375
Cenevre üzerine 100 Frank	29.4375
Brüksel üzerine 100 Belga	0.9975
Atina üzerine 100 Drahma	1.7125
Sofya üzerine 100 Leva	13.90
Madrit üzerine 100 Peseta	25.7250
Budapeşte üzerine 100 Pengö	0.625
Bükreş üzerine 100 Ley	3.3375
Belgrad üzerine 100 Dinar	33.0375
Yokohama üzerine 100 Yen	31.005
Stockholm üzerine 100 Kron	

Hâlde toptan satış

11/7/40 perşembe günü

İstanbul Belediyesi merkez hâlinde toptan satılan yaş meyve ve sebze fiatları:

Cinsi	Adi	Orta	İyi
Bamya	Emsal Kr.	Kr.	Kr.
Domates kır	5	10	15
" srik	12	13	14
Sakızbağı	15	17	18
Bakla	50	1	1.25
Araka	5	6	7
Bezelye	9	10	12
Semizotu	7	8	10
Patates	2	3	4
Soğan	6	7	9
Fasulye çalı	4	5	6
" Ayşekadın	4	5	6
" Yeşil	4	5	6
" Barbunye	15	16	18
Biber dolmalık	11	12	15
" Sivri	12	13	16
Pancar	1	2	3
Taze yaprak	8	9	10
Sarımsak	10	12	15
Enginar	Adet	2	3
Patlıcan baş	3	4	5
" orta	2	2.50	3
" ufak	50	1	2
Yeşil salata 100	80	90	100
Taze soğan	Demet	2	3
Maydanoz		25	50
Dereotu		25	50
Nane		2	2.50
Hıyar	Adet	1	1.25
Üzümlü beyaz Kilo	20	22	25
Osmanpaşa elma	7	9	11
Mustabey armut	7	20	30
Fındık		7	8
Yabani armut	7	9	10
Türbe eriği	13	19	25
Ekşi erik	5	7	10
Zerdali		10	15
Kiraz		17	18
Vişne	13	20	30
Şeftali	12	20	30
Ağaç çiçeği		82.50	40
Limon ecnebi 490 lk sandık büyük boy 1425			
Limon ecnebi 490 lk sandık küçük boy 1325			
Karpuz baş	Adet	25	30
" orta		12	18
" ufak		4	10

Dr. FETHİ

LABORATUVARI

Cerrahpaşa hastanesi bakteriyoloğu
Kan, idrar, balgam, mevadi gaita
tahlilleri ve (İdrar vasistası gebeliğin ilk günlerinde kati teşhisi) yapıp-
tır. Beyoğlu: Taksim'e giderken Meşelik
sokağı Ferah apartmanı. Tel: 40534

KÜÇÜK İLÂNLAR

KÜÇÜK İLÂNLAR

Fevkalâde ahvalın devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa negredilecektir.

1 - İŞ ARIYANLAR

TECÜBELİ PRATİSİYEN BİR DOKTOR — İstanbul ve civarında ehven gereatle fabrika ve sairde hekimlik yapmak istiyor. Adresi: Akşam «Dr.» rûmuzuna mektupla müracaat. — 1

BİR BAYAN İŞ ARIYOR — İyi bir ailenin fakir düşmüş orta yaşlı bir kızı Mısırlı prensesler ve kibar aileler yanında çalışmak istiyor. Taşraya da gider. Her işi yapar. Okur yazar bîkî ve dikış bilir el işleri yapar. Muteber kefiller gösterebilir. Lütfen mektupla aşağıda adrese neresine müracaat etmesi yazılmasını rica eder. Fatih Çarşamba Yağhane sokak No. 2 Cemile. — 6

İŞ ARIYORUM — Yakacak sanatoryo-munda üç ay staj gördüm. Hususi bir hastanede ve yahut bir doktor yanında çalışmak istiyorum. Akşamda M. A. rûmuzuna müracaat. — 1

İŞ ARIYORUM — Hukuk Fakültesi son sınıfındayım. Avukatlar ve Tüccarlar nezdinde ufak bir ücretle çalışmaya hazırım. Eski Türkçe yazar ve okurum. Akşamda «H. F.» rûmuzuna mektupla müracaat. — 3

Ticaret, Maliye mütehassısı — Mali, ticari, imali, hesabî, idarî, bilûmum muamelelerin teşkil, tensikini, devamlı veya muvakkaten idare, kontrolünü deruhte eder. Fasih fransızca bilir. Taşraya gider. Akşamda T. M. B. rûmuzuna mektupla müracaat. — 9

2 - İŞÇİ ARIYANLAR

KOMİSYONCU ARANIYOR — Ütü, vantilatör, ocak, saat, radyo, bisiklet, fotoğraf makinesi, avize, hediyeelik eşya ve sair eşyanın evlerde takistile satışı ile komisyon mukabili meşgul olabilecek satıcılara ihtiyaç vardır. Bankalar caddesinde No. 59 a müracaat. — 1

MÜREBBİYE ARANIYOR — Bir buçuk yaşında çocuk için mürebbiye araniyor. İstekillerin Suadiye Arayol tramvay durağında 393 numaralı haneye müracaatları. — 1

AŞÇI İSTENİYOR — Hastahane gibi müesseselerde çalışmış olanlar tercih edilir. Bonservis ve hüsnühal varakası ile beraber Afyon memleket hastanesine tahriren müracaat. — 1

KADIN AŞÇI ARANIYOR — İyi referanslı genç veya orta yaşlı, mümkünse fransızca, veya almanca bilmelidir. Adres: Profesör Holzelmeister. Tarabya, Sumerpalas. İkinci kat Tel: 34.16 — 1

MÜREBBİYE ARANIYOR — 4 ve 5 yaşlarında iki çocukla meşgul olacak bir mürebbiye ihtiyacı vardır. Lisan bilmesi şart değildir, fakat bilenler tercih olunur. Görüşmek üzere müracaat: Asmaaltı Zindan-kapı No. 43 Şefik Sabuncuoğlu Tele. 22013. — 2

HASTABAKICI ARANIYOR — Ameliyathanedeki çalışmış hastabakıcı araniyor. İstekillerin vesallî ile beraber Nişantaşı'nda Bahçe sokak doktor Kenan Tefik hastahanesine müracaatları. — 2

HEMŞİRE ARANIYOR — Kızılây hastabakıcılık mektebinden mezun diplomalı bir hemşire araniyor. Taliplerin Nişantaşı'nda Teşvikiye Sağlık yurdu direktörlüğüne müracaatları. — 2

SANAT OKULU MÜDÜRLÜĞÜNDEN: İstanbul Bölge sanat okulu bir hastabakıcı arıyor, şartları görüşmek ve fazla tafsilat almak için Sultanahmet okul idaresine başvurulması. (5961) — 3

BAYAN ARANIYOR — Yazısı, hesabı iyi; görgüsü, anlayışı, serbes olmalıdır. Daktilo, lisan bilen tercih olunur. Tercümeihal, istekillerin Akşamda B. A. G. rûmuzuna mektupla bildirmesi. — 9

3 - SATILIK EŞYA

SATILIK SANDAL — Boy 5,65, en 1,28, derinlik 52 Balık tutmak ve gezinti için lüzum olan teferüatle beraber satılıktır. Adres: Kadıköy Kuşdili caddesi Yoğurtçu polis karakolu karşısında 179 No. da tütüncü Cevdet'e müracaat. — 3

MATBAA MÜCELLİT MAKİNELERİ — Otomatik pedal çizgi, dosya zarfı yapar. Ve sair makineleri satılıktır. Müracaat: Marpuççular Büyük Abut han No. 31. — 2

SATILIK RADYO — Beş ay kullanılmış Emerson markalı altı lambalı 1940 model bir adet Amerikan radyosu acele satılıktır. Bu senenin vergisi de verilmiştir. İsteyenler Bahçekapıda Şekerci Cemile müracaat etsinler. Tel. 21194 — 8

SATILIK KELEPİR KOTRA — Müceddet, 6,5 metre boy ve 1,5 metre ende. Müracaat: Burgazada yalı caddesi No. 54 — 1

SATILIK KAMYON — 36 model az kullanılmış «Sevrole» marka bir kamyon satılıktır. Görmek ve pazarlık için «Şirkeci Demirkapı» Sırdar sokak İstikbal kaynakçısı Mehmed Lütfiye müracaat. — 3

SATILIK KALORİFER MALZEMESİ — 400 metre radyatör ve boruları. Çarşıkapı Türkistan Yuvasına müracaat. — 3

SATILIK KOTRA — Yeni Evenrod motörle beraber satılık kotra altı metre boyunda bir metre doksan eninde yelkenleri yeni iki filok iki demir zincir denizde. Adresi: Anadoluhisarı Esad bey yalı. Salâhaddin Çahm Telefon: 38.64 — 4

4 - KİRALIK - SATILIK

SENELİK KİRALIK KÜÇÜK APARTİMAN — Taksim Talimhane Topçu caddesi 2 numaralı Uygun apartmanında 3 odalı bir daire bütün sene için kiralıktır. Kalorifer, hergün sıcak su ve asansör vardır. Kapıcıya müracaat. — 7

SATILIK KÖŞK — Kalamışta Kalamış tramvay caddesinde üç bin yedi yüz elli metre eşari mütenevvia ve müsmireyi havi ve iki daireye münkasım gayet mutena ve denize nezaret fevkalâdesi olan Şevket bey köşkü mutedil flatle satılıktır. Arzu edenlere köşkte mukim bay Şevkete müracaatları. — 4

KİRALIK KÖŞK — Feneryolunda İstasyon karşısında 22 numaralı köşk kiralıktır. İki bölüktür İstenirse müstakil de verilebilir. Telefon, hava gazı, su vardır, bahçesi büyüktür. Kış yaz oturmağa elverişlidir içindeki bayana müracaat T. N. 60010 — 2

EMLÂK ALMAK İSTEYENLERE KOLAYLIK — İstediginiz semtte iyi irat getiren apartmanlar ve arazularınıza uygun her cins gayri menkul size hemen temin edilir. Galata Büyük Balıklı han No. 42 Tel. 40984 — 8

SATILIK MÜFREZ ARSALAR — Bostancı Küçükyalı İstasyon asfalt caddesinde müfrez arsalar bekçiyeye müracaat. — 1

1650 lirası peşin. 806 lirası banka borcu devredilmek suretile.

2450 LİRAYA ACELE SATILIK EV — Fatih Atpazarı civarı Aktar Yekta sokakında (10) numaralı 3 oda, 2 çatı odası, mutfak, bodrum, elektrik, terkos, bahçe ve banyosu var. Ferah, havadar kullanışlıdır. Taviz bedel' verilmiştir. — 2

SATILIK — Şehre yakın büyük bahçelli kumes, ahır hayvanları, fidan, meyva, ipek böceği, azı yetiştirmeğe sert rüzgârlara kapalı ve saifyellğe elverişli ev Ortaköy Dereboyu Çayır sokağı No. 15 — 2

KİRALIK APARTİMAN — Mağka Emlâk sokak 34 numaralı apartmanında 4-5-6 odalı daireler kiralıktır. Fevkalâde nezaret, kalorifer, sıcak su, en son konfor. Kapıcıya müracaat. — 7

SATILIK HAVADAR EV — Marmara ve Adalar güzel ve hâkim manzara yarım kâğı üç kat altı oda güzel müsaait havuzlu bahçe teviz altı senelik terkos suyu bedeli verilmiş sarıncı Kırkçesme elektrik sığınak ve sairali olan Beyazıtı Soğanadağ Daltaban yoluca Elmas paşa sokak 1 numaralı ve (2890) liraya makûen satılıktır. Müracaat eve veya yanındaki 1/1 eve. — 2

SATILIK APARTİMAN — Taksim sırası Alkan hastanesi arkasında Somuncu sokak 18 numaralı Ömür apartman 7 daireli, her konforu havi elektrik, terkos, hava gazı, denize nezareti mükemmel havadar, içindekilere müracaat. — 2

AYAZPAŞADA KİRALIK EV — On bir odalı, kalorifer ve sıcak su tesisatlı, güzel bahçelli, Boğaza ve Marmaraya harikulade manzaralı ve tam konforludur. Müracaat: Ayazpaşa Saray arkası Namık paşa sokak No. 7. Telefon: 40552. — 6

SATILIK KÂRGİR KÖŞK — Kısıklıda Çilehane camii yanında Sultanîye sokağında 19 numaralı 6 dönüm Amerikan çubundan yeni yapılmış bağı ve dört dönüm de her nevi meyva ağaçlarını havi köşk acele satılıktır. Kısıklıda İsmail pehlivana müracaat. — 4

SATILIK EMLÂK — Gayet kelepir apartman, han, dükkân, ev, arsa almak isteyenlere satılık emlak olanların müracaatı: Galata, Tünel, Billir sokak Gül han No. 13. Telefon: 43601. — 6

ANKARADA SATILIK EV — Ankaranın en gerefli bir yerinde ve asfalt yol üzerinde bahçe içinde küçük bir ev satılıktır. Talib olanların İstanbul posta kutusu 1427 adresine müracaat etmeleri. — 9

SATILIK KÖŞK VEYA ERAZİ ARANIYOR — Göztepe, Suadiye, Erenköy, Bostancı ve civarlı Boğazcında satılık köşk, arazi ve arsası olanların Galata Billir sokak Güneş handa Asım Yolaça bizzat veya mektupla muvassal izahat ve son flatlarla müracaatları. — 3

KİRALIK EV — Arnavutköyünde, birinci cadde 166 numarada beş oda, bahçe, elektrik, havagazi ve banyosu havi möbelli yalı yazlık kiralıktır. — 3

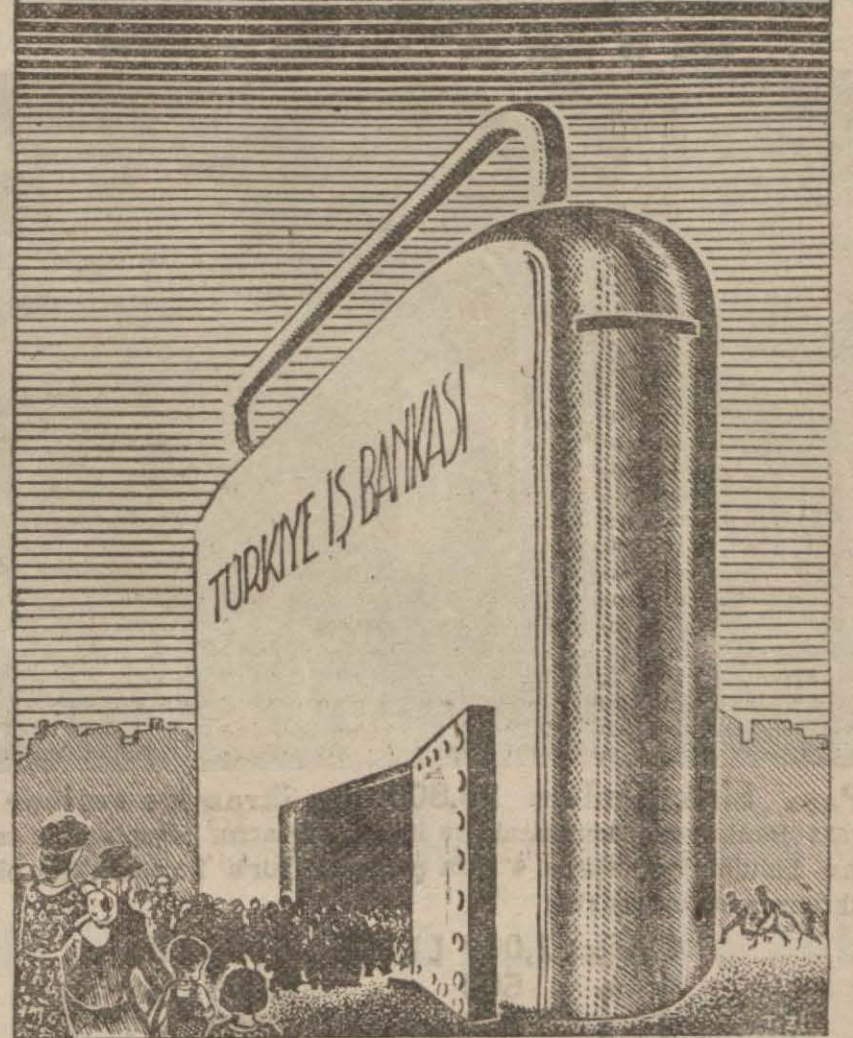
DEVREN İKİ ODA — Galata eski gümrük sokak Mitakidis hanında 4 ve 5 numaralı iki oda telefonlu beraber devren kiralıktır. Taliblerin kapıcıya müracaat. — 2

KİRALIK — 1 ve 2 odalı apartman kalorifer her gün sıcak su parke terkos banyo bir de havagazi elektrik, güzel ve deniz manzaralı havadar çok ucuz fiata. Beyoğlu Karıman karşısında Polonya sokak No. 29-31 Yuva apartmanı. — 2

KUZGUNCUKTA KİRALIK EV — 11 oda igerisi yağlı boyalı elektrik, havagazi, terkos iskelece 3 dakika mesafede kullanışlı iki allee elverişli bahçesi büyük meyva ağaçları camıları vardır. Kuzguncukta iskele başındaki kasaba müracaat. — 3

KİRALIK APARTİMAN — Fatih'te İtfalye caddesinde Güneş apartmanının 7 oda 1 hol banyo ve müteaddid balkonları bulunan güneşli ve nezaretili dairesi kiralıktır. Kapıcıya müracaat. — 3

EN SAĞLAM SIGINAK

T. İŞ. BANKASI

1940 Küçük

Cari Hesaplar

İKRAMIYE PLÂNI

1940 İKRAMIYELERİ:

1 adet 2000 liralık	= 2000.— lira
3 " 1000 "	= 3000.— "
6 " 500 "	= 3000.— "
12 " 250 "	= 3000.— "
40 " 100 "	= 4000.— "
75 " 50 "	= 3750.— "
210 " 25 "	= 5250.— "

Keşideler: 1 şubat, 1 mayıs,
1 ağustos, 1 ikinciteğrin tarihlerinde yapılır.

Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları müessesesi müdürlüğünden:

Fabrikalarımızda külliyeçili miktarda orta yağ, kalın yağ ve zift istihsal edilmektedir. Bunlardan:

1 — Orta Mazot Yağı:
Mahrukat olarak yalnız başına veya dizel yağı ile muayyen nisbetler dahilinde karıştırılarak kullanıldığı gibi hayat dezenfeksiyonu ve umumî dezenfeksiyonda ve yıkama yağı olarak gazdan benzol ayrılması, boya ve cilâ yapılması, toprak ve rütubetle temasta bulunan ağaç aksamının muhafazası, gaz yağı ile mahlûta sıtma mücadelelerinde ve % 11 - % 16 «karbolik» ve «krizelik» asit ihtiva ettiğinden bu maddenlerin istihsalı için mevaddi iptidaiye olarak kullanılması kabilidir.

Fiati:
Müessesemiz sahası vagonda teslim tonu T. L. 97.00 «doksan yedi» liradır.

2 — Kalın Krozot yağı:
Mahrukat olarak ve aynı zamanda ağaç travers, telgraf direği ve sair gibi toprak ve rütubetle temasta bulunan ağaç aksamının muhafazası için ve dezenfeksiyon işlerinde veya dezenfektör istihsalı için mevaddi iptidaiye olarak kullanılabilir.

Fiati:
Müessesemiz sahasında vagonda teslim tonu T. L. 60.00 «altmış» liradır.

3 — ZİFT:
Gemi, mavna ve sairinin ziftlenmesinde, katranla karıştırılarak asfalt yol inşaatında ve bina tavanlarının rütubetten tecridi için tecrit malzemesi imalinde kullanılır. Yüksek tevettürlü kablo izolasyonunda ve aynı zamanda siyah kundura boyası, rugan boyası ve siyah yağlı boya, çini mürekkebi, matbu mürekkebi imalinde kullanılan is kömürü istihsalında ve Briket kömürü imalinde kullanılır. Yumuşak ve sert olmak üzere istenilen evsafıta imali mümkündür.

Fiati:
Müessesemiz sahasında vagonda teslim tonu T. L. 10.00 «on» liradır. Alâkadarların doğrudan doğruya müessese müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (6008)

Darüşşafaka Müdürlüğünden:

Teminat akçesi

Lira 225 Kriple maden kömürü

» 80 Sabun

» 800 Sadeyağı

1940 mayıs yılı içinde Darüşşafakaya lüzumu olan 200 ton Kriple maden kömürü ile azami üç bin kilo sabun pazarlıkla ve sekiz bin kilo sadeyağı kapalı zarfla ihale olunacaktır. 29 Temmuz 1940 Pazartesi günü saat 15 te Sadeyağın ve saat 16 da Maden kömürü ile sabunun Nuruosmaniye Türk Okutma Kurumu merkezinde ihalesi yapılacaktır. Şartnameler Kurum merkezindedir. (6043)

Kartal Kadastro Müdürlüğünden:

Kartal kazası dahilinde kara hududunu teşkil eden Bostancıda Camaşır deresinden itibaren Yenikarye ve Küçükyalı köyleri kadastrolarla Maltepe hududu dahilinde bulunan Dragos namile maruf dağ maballının tahdit ve haritaları yapılacağından alâkadarların ellerinde bulunan barita ve vesafiki tasarruflarıyla birlikte köylerde bulunan ve köy odalarında ifayı vazife eden kadastro memurluklarına veya Kartal hükümet binasındaki Kadastro müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (5970)

SATILIK HANE 1200 LİRA — Tahtakalede Tomruk sokak No. 46 dört oda, mutfak, kuyu, aralık, kömürlük. İçindekilere müracaat. — 2

KİRALIK EV ARANIYOR — Sultanahmedden Fatihe kadar ve civarlarında yedi sekiz odalı mazbut kiralık hane araniyor. Şirkeciye Merkez eczanesine bildirilmes. — 1

5 - MÜTEFERRİK

HUSUSİ ALMAN MUALLİMESİ — Yugoslavyalı olup büyük çocuklara mürebbiye yapmak istiyor. Ders verir ve piyano çalar ve tyi alleler nezdinde bulunmak üzere harice de gidecektir. Akşamda P. S. rûmuzuna mektupla müracaat. — 2

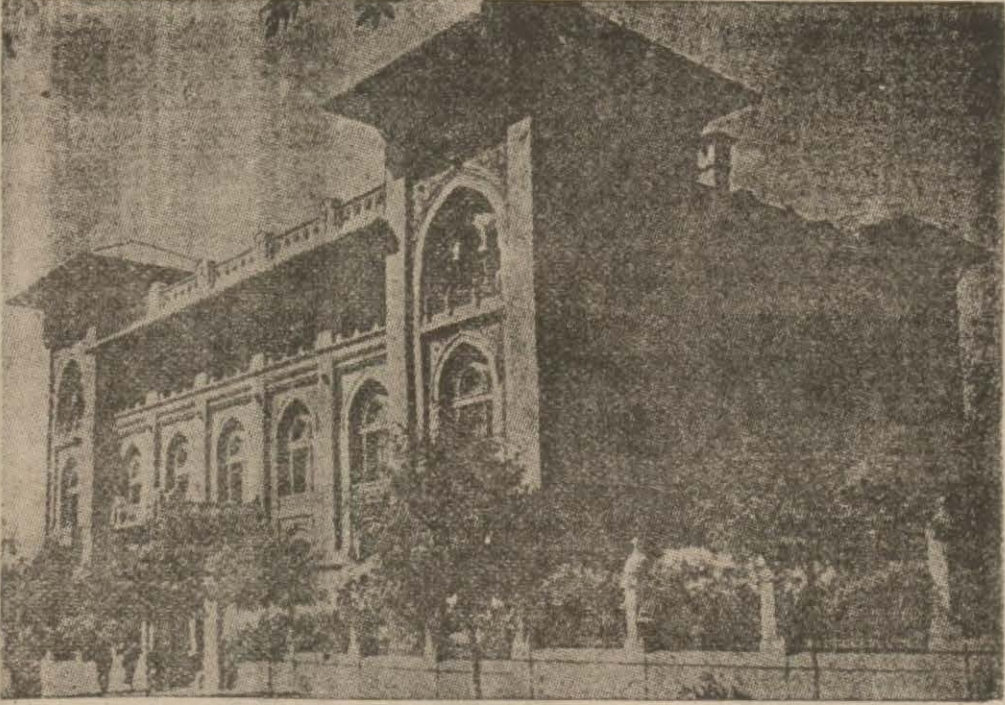
İNGİLİZCE ve ALMANCA DERSLERİ — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakalorya) — İngiliz Oxford ve Berlin üniversitesinden mezun bir profesör tarafından en seri ve asıl metotla verilir. — Fransızca'yı mükemmel konuşur. — Esaslı ve en seri usul. — Ücret mutedil — (Prof. H.) rûmuzuna mektupla müracaat. — 9

MEKTUPLARENİZİ ALDIRINIZ

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan kartierimizden M. — M. A. — B. M. — Ahçı — Tek namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldirmaları mecrudur.

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 263
Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor
Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plân göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,800 »
160 » 20 »	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası ile verilecektir.
Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

MAÇKADA

KÜÇÜK ÇİFTLİK PARKINDA

YARIN AKŞAM

Münir Nureddin'in

Konseri: Ayrıca KADIN ÇİGAN ORKESTRASI

ve zengin varyete programı

Masalarınızı evvelden temin ediniz. Tel: 81992

KIZILAY KERMESİ

YARIN AKŞAM

(Şişli Kızılay Şubesi tarafından)

Tepebaşı BELEDİYE Bahçesinde

ALATURKA KISMI:

- 1 - Büyük SAZHEYETİ
- 2 - Yeni ve büyük varyete
- 3 - NAŞİT ve arkadaşları
- 4 - SAFİYE ve arkadaşları

ALAFRANGA KISMI:

- 1 - Caz kralı Gregor ve arkadaşları
- 2 - NAŞİT ve arkadaşları
- 3 - LEBİBE, MERİ ve arkadaşları
- 4 - Yeni ve büyük varyete

Mehtap ve Fişenk eğlenceleri - Vapur ve otobüs temin edilmiştir. Duhuliyeye serbesttir.

Üsküdar - Kadıköy ve Havalıslı Halk Tramvayları Türk Anonim Şirketinden:
Memur ve işçi alınacak

1 - Şirketimizde biletcilik, vatmanlık, elektrikçilik, tesviyecilik gibi münhalleri doldurmak üzere işçiye ihtiyaç vardır. Askerlikle alakası olmayan isteklilerin müracaatı.

2 - Şirketimiz Bürolarında münhal vazifeler için müsabaka ile iki memur alınacaktır. Askerlikle alakası olmayan isteklilerin her gün saat 10 ile 16 arasında Bağlarbaşındaki Merkezimize müracaatla şerahi öğrenmeleri ve 25 Temmuz Perşembe günü saat 14 de yapılacak müsabakaya iştirakleri ilân olunur.

TUZLA İÇMELERİ

Trenlerinin vagonları köprüden: 6,25 - 7,30 - 9 - 11 - 11,50 12,30 - 13,15 - 15,45 - 19,10 da dur.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedel ve muakkat te'minat miktarı aşağıda yazılı 135 ton Olvata ve somun ilk yapılan eksiltmesine talip çıkmadığından yeniden 20/8/1940 salı günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin aşağıda yazılı muvakkat te'minat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler 231 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (5604)

Muhammen bedel Muvakkat te'minat

Yerli malı teklif edildiği takdirde
Cilt olarak cenebi malı teklif edildiği takdirde

Lira 67872 46134
Lira Ks 4633,90 2460,00

Kadıköy **İN Cİ** gazinosunda

Her hafta cuma akşamı

Bayan **MUALLA** ve kemanî **SADI**

Her akşam çok sevilen **SAZ HEYETİ**

Tanınmış okuyucu Bayanları: (BELKİS, MAHMURE, HANDAN, HİKMET, MÜZEYYEN ve sair) JAK ve SVETA varyetesi - ARAB rakkası ve alaturka muhtelif numaralar, Cumadan maada sair akşamlar mevrub (25) kuruş. İstanbul'dan gelecekler için motor temin edilmiştir.

Yarın akşam; Büyük dere: Beyaz Park'ta

Bayan **SAFİYE** ve arkadaşları

ROSELL KADIN ORKESTRASI - Sabaha kadar KIR BALOSU VARYETE numaraları. Masalarınızı evvelden tedarik edebilirsiniz.

DİKKAT: Bayan SAFİYE, Tepebaşındaki seanslarında da bulunacaktır.

SATILIK VİLLA

Şişli tramvay istasyonuna 4 dakika mesafede gerek zarafeti ve gerek konforu itibarıyla memleketimizde eşli bulunmayan yeni bir VİLLA 12000 liraya satılıktır.

Görmek için Şişli'de Hasat sokağında 17 numarada Kasap Aristoteliye müracaat.

İstanbul Asliye 12 nci Hukuk Hâkimi-liğinden:
940/914

Müddet Ayşe Muharrer tarafından müddetaleyh İstanbulda Yerebatan caddesinde Çıkmaz sokak 40 No. lu evde mukim Nebih Dandan aleyhine açılan boşanma ve tasminat davasına ait arzuhal sureti müddetaleyhe tebliğ edilmek üzere yazılı adresine gönderilmişse de mumalleyhin mehkûr ikametgâhını terk ile bir semti mehkûle gittiğinin beyanıyla bİLA tebliğ lade edilemesi üzerine H. U. M. K. nun 141, 142, 143 ve 183 üncü maddelerine tevfiğin lade edilen dava arzuhalı ile tahkikat gününü gösterir davetiye vaarkasının mahkeme divanhanesine asılmasına ve 940/914 numarada kayıtlı işbu davaya müddetaleyhin (15) gün içinde dava arzuhaline cevap vermek üzere ilânın tebliğine karar verilmiş ve bermucibi karar dava arzuhalı ile davetiyeinin mahkeme divanhanesine asılmış olduğundan mumalleyh Nebih Dandanın yukarıda yazılı müddet zarfında davaya cevap vererek tahkikat için tayin kılınan 16/10/940 çarşamba günü saat 9,30 da İstanbul Asliye mahkemesi 12 nci Hukuk Dairesinde hazır bulunması veya kanuni bir vekil göndermesi lüzumu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur.

Satılık arsalar

Haydarpaşada denize pek yakın olan Nemli zade sokağında satılık arsalar vardır. Sirkeci Nemli zade han 12 No. ya müracaat. Telefon: 21788.

Çocuk hekim

Dr. Ahmet Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas 4 numara. Pazardan maada her gün saat 15 den sonra. Tel: 40127

MÜJDE

KADIKÖY — FENERBAHÇE
PLAJ ve GAZINOSU

Yine yeni ve modern bir şekilde yapılmış ve umuma açılmıştır. Plajın kum ve denizi sıhhat, GAZINOSU keyif ve neşe kaynağıdır.

Dr. A. Asım Onur

**Ortaköy
ŞİFA YURDU**

Şehir gürültüsünden uzak bir yerde büyük bir parkın içinde ve çamların ortasında fevkalâde güzel manzaralı çok temiz ve iyi bakımlı kadın erkek her türlü hastalara açık hususî hastane. Sinirlerini ve yorgunluğunu dinletmek ve nekahat devrinin geçirmek isteyenlere mahsus yegâne müessesesi. Telefon: 42221

Akba müesseseleri

Ankara'da her dilden kitap, gazete, mecmua ve kurtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesseselerinde bulabilirsiniz. Her dille kitap, mecmua sipariş kabul edilir. İstanbul gazeteleri için ilân kabul abone kaydedilir. Parker dolma kalemlerinin Ankara'da satış yeridir. Telefon: 3377.

Lokman hekim

(Dr. HAFİZ CEMAL)

Dahiliye mütehassisi

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazartesi her gün 9,5-6 Saat, Cumartesi 9,5-12 fukaraya E. 22398

GENÇ

Görünmek
ister misiniz?

MÜHİM BİR KEŞİF

sayesinde buruşukluklara
nihayet veriliyor

BU TECRÜBEYİ YAPINIZ

Meşhur bir cilt mütehassısı tarafından keşif ve genç hayvanların cilt ve hücrelerinden kemali itina ile istihsal edilen ve bir genç kızın taze ve saf cildinin unsurlarına müşabih olan «BIOCEL» tabir edilen kıymetli ve yeni cevher, halihazırda cilt unsuru olan penbe renkteki Tokalon Kremi terkbine karıştırılmıştır. Bu akşam, yatmadan evvel sürünüz. Uyuduğunuz her dakika zarfında cildiniz, bu kıymetli unsuru mas edip beslenecek ve her sabah kalktığınızda cildiniz,

daha saf daha taze görünecek ve gençleşecektir.

Gündüzleri, beyaz (yağsız) Tokalon Kremi kullanınız. Terkbindeki beyazlatıcı ve kuvvetlendirici unsurlar, dahile nüfuz ederek gizli gayri saf maddeleri ihraç ve siyah noktaları izale eder. Açık mesameleri sıklaştırır ve bu suretle cildinizi beyazlatıp yumuşatacaktır. Bu basit tedbir sayesinde her kadın bir kaç sene gençleşebilir ve genç kızların bile gıpta edeceği şayarı hayret bir cilt ve bir tene malik olabilirsiniz.

KUPONLU VADELİ MEVDUAT

TÜRK TİCARET BANKASI A. Ş.

DAKTILO ARANIYOR

İstanbul mntaka Ticaret Müdürlüğünden:

Müdürlüğümüz teşkilâtlandırma başkontrolörlüğü için çok seri ve düzgün yazan bir daktiloya ihtiyaç vardır. Tazip olanların Galatada Ömer Abit hanının 3 üncü katında başkontrolörlük dairesine gelmeleri.

(6016)